

Sijoittaminen aloittelevan sijoittajan näkökulmasta

Julia Loponen

Haaga-Helia ammattikorkeakoulu

Amk-opinnäytetyö

2021

Johdon assistenttityön ja kielten koulutusohjelma

Tiivistelmä

Tekijä

Julia Loponen

Tutkinto

Johdon assistenttityön ja kielten koulutusohjelma

Raportin/Opinnäytetyön nimi

Sijoittaminen aloittelevan sijoittajan näkökulmasta

Sivu- ja liitesivumäärä

36 + 3

Tämän opinnäytetyön aiheena on tutkia sijoittamista erityisesti aloittelevan sijoittajan näkökulmasta. Työssä selvitetään kyselytutkimuksen avulla sitä, miksi kyselyyn vastanneet sijoittajat ovat alun perin ryhtyneet sijoittamaan, mitä sijoitusinstrumentteja he ovat valinneet ja minkälaisia tavoitteita he ovat sijoittamiselleen asettaneet. Edellä mainittujen asioiden lisäksi selvitetään aloittelevien sijoittajien mielenkiintoa kiinteistösijoittamista kohtaan. Tutkimuksen kohderyhmänä olivat eri-ikäiset aloittelevat sijoittajat.

Tietoperustassa käsitellään sijoittamista yleisellä tasolla sekä kerrotaan millaisia asioita sijoitussuunnitelman teossa kannattaa ottaa huomioon ja mitä sijoitusten hajauttaminen on. Tämän lisäksi tietoperustassa käydään läpi oleellisia sijoittamisen termejä, jotka jokaisen aloittelevan sijoittajan olisi hyvä tietää. Tietoperustassa esitellään myös eri sijoitusvaihtoehtoja ja niihin liittyviä tuotto-odotuksia sekä riskejä.

Opinnäytetyön tutkimusosio toteutettiin kvantitatiivisena eli määrällisenä tutkimuksena, jossa aineisto kerättiin sähköisen kyselylomakkeen avulla. Tutkimus toteutettiin aikavälillä 17.5.-26.5.2021. Sähköinen Webropol-kysely oli esillä Sijoitustieto.fi nettifoorumilla, aloittelevien sijoittajien keskustelupalstalla ja lisäksi se lähetettiin myös muutamalle opinnäytetyöntekijän tiedossa olevalle tuoreelle sijoittajalle. Kyselyyn tuli yhteensä 230 vastausta.

Tutkimuksen perusteella syitä sijoittamisen aloittamiselle oli oman talouden haltuun ottaminen ja taloudellisen vaurastumisen mahdollistama taloudellisen vapauden lisääntyminen. Muita syitä sijoittamisen aloittamiselle oli muun muassa oman eläketurvan kasvattaminen ja varallisuuden kartuttaminen. Sijoituskohteista ylivoimaisesti suosituin oli osakkeet. Muita suosittuja sijoituskohteita olivat ETF- ja indeksirahastot. Vastaajien yleisin sijoitustavoite oli varallisuuden kartuttaminen. Kiinteistösijoittaminen osoittautui myös suosituksi sijoitusvaihtoehdoksi, sillä enemmistö vastaajista harkitsee kokeilevansa kiinteistösijoittamista tai on jo ehtinyt sijoittaa niihin. Suurin osa kyselyyn vastanneista oli sijoittanut yli kolme vuotta. Vastaajien pitkä sijoitusaika tuli yllätyksenä, sillä kysely oli ollut esillä aloitteleville sijoittajille tarkoitetulla keskustelupalstalla.

Asiasanat

Sijoittaminen, hajauttaminen, riski, kysely

Sisällys

1	Johdanto.....	1
1.1	Tavoitteet, rajaukset ja tutkimuskysymykset.....	1
1.2	Työn rakenne	2
2	Yleistä sijoittamisesta.....	3
2.1	Sijoittamisen peruskäsitteitä	3
2.1.1	Volatiliteetti	3
2.1.2	Likviditeetti	3
2.1.3	Allokaatio	4
2.1.4	Hallinnointipalkkio.....	4
2.1.5	Korkoa korolle.....	4
2.1.6	Osinko.....	4
2.1.7	Indeksi.....	5
2.1.8	P/E-luku	5
2.2	Tuotto ja riski.....	5
2.3	Hajauttaminen alentaa riskiä	6
2.4	Arvo-osuustili vai osakesäästötili?.....	8
2.5	Mitä ottaa huomioon sijoitussuunnitelmassa?	9
3	Sijoituskohteet	11
3.1	Osakkeet.....	11
3.2	Rahastot.....	12
3.2.1	ETF-sijoitusrahastot.....	12
3.2.2	Indeksirahastot	13
3.2.3	Korko- ja osakerahastot	13
3.2.4	Yhdistelmärahastot.....	14
3.3	Muut sijoituskohteet.....	15
3.3.1	Pankkitalletukset.....	15
3.3.2	Joukkovelkakirjalainat	15
3.3.3	Kiinteistösijoittaminen	15
3.3.4	Kryptovaluutat.....	16
4	Tutkimuksen toteutus	17
4.1	Tutkimusmenetelmä	17
4.2	Kyselylomake	17
4.3	Tutkimusaineiston keruu ja analysointi.....	18
5	Tulokset	19
5.1	Taustatiedot	19
5.2	Miksi sijoittamisesta on kiinnostuttu?	21
5.3	Mihin sijoitetaan ja miksi?	23
5.4	Sijoitustavoitteet.....	25

5.5	Arvo-osuustili ja osakesäästötili.....	26
5.6	Kiinteistösijoittaminen	27
6	Pohdinta ja johtopäätökset.....	29
6.1	Tutkimustulosten yhteenveto ja johtopäätökset	29
6.2	Tutkimuksen luotettavuus.....	31
7	Opinnäytetyön prosessin ja oman oppimisen arviointi	33
	Lähteet	34
	Liitteet.....	39

1 Johdanto

Tämän opinnäytetyön aiheena on sijoittaminen ja sen aloitus aloittelevan sijoittajan näkökulmasta. Työlläni ei ole toimeksiantajaa vaan aihe valikoitui omasta kiinnostuksesta sijoittamista kohtaan. Tuoreena sijoittajana minua kiinnostaa tietää muiden syitä sijoittamisen aloitukseen sekä mitä sijoituskohteita he ovat valinneet, ja miten he ovat päätyneet juuri näihin kyseisiin kohteisiin. Tarkoitukseni on myös samalla kerryttää lisää omaa tietouttani sijoittamisesta opinnäytetyön teon ohella, jotta tulevaisuudessa osaisin tehdä parempia sijoituspäätöksiä.

Sijoittaminen on aiheena ajankohtainen sekä tärkeä. Yhä useampi on alkanut kiinnostumaan sijoittamisesta ja erityisesti korona-aikana sijoittamisen suosio on kasvanut selkeästi (Erjonsalo 2021). On tärkeää, että sijoittamisesta puhutaan avoimemmin, jotta kynnys sijoittaa laskisi ja yhä useampi uskaltaisi lähteä kokeilemaan sijoittamista. Korona-aika on opettanut, kuinka tärkeää oman talouden hallinta on eikä tulevaisuudesta voi olla varma. Sijoittamisen voi aloittaa helposti esimerkiksi automaattiveloituksella rahastoon pienelläkin kuukausittaisella summalla.

1.1 Tavoitteet, rajaukset ja tutkimuskysymykset

Tutkimuksen tavoitteena on selvittää kyselyn avulla aloittelevan sijoittajan näkökulmaa sijoittamiseen ja sijoittamisen aloitukseen, eli mikä on aloittelevan sijoittajan päällimmäinen syy aloittaa sijoittaminen sekä mihin sijoituskohteisiin sijoitetaan eniten. Työssä pyritään myös selvittämään mitä sijoittamisella tavoitellaan eli onko tavoitteena yleisesti taloudellisen vakauden turvaaminen, varallisuuden kartuttaminen tai esimerkiksi eläkesäästäminen.

Tutkimuksen kolme tärkeintä kysymystä ovat:

Miksi aloittelevat sijoittajat ovat alkaneet sijoittamaan?

Minkälaiset sijoitustavoitteet heillä on?

Mitkä ovat suosituimmat sijoituskohteet?

Varsinaisten pääkysymysten lisäksi kyselyssä tiedustellaan sijoittajien mielenkiintoa kiinteistösijoittamista kohtaan sekä sitä onko vastaajilla arvo-osuustili tai osakesäästötili vai mahdollisesti molemmat käytössään?

Tutkimukseni kohderyhmä on kaiken ikäiset ja taustaiset aloittelevat sijoittajat. Sijoittamisen aloituksella ei ole ikärajaa ja tästä johtuen en rajaa kohderyhmääni tietyn ikäisiin.

1.2 Työn rakenne

Opinnäytetyö koostuu seitsemästä pääluvusta. Ensimmäisessä luvussa, eli johdannossa, kerrotaan opinnäytetyön tavoitteista, rajauksista sekä tutkimuskysymyksistä. Edellä mainittujen lisäksi luvussa kerrotaan työn rakenteesta. Toinen ja kolmas luku muodostavat työn teoriaosuuden. Toisessa luvussa käydään läpi sijoittamista yleisellä tasolla, sijoitussuunnitelman tekoa, hajauttamista, arvo-osuustilin ja osakesäästötilin eroja sekä oleellisia sijoittamisen termejä, jotka jokaisen aloittelevan sijoittajan on hyvä tietää. Kolmannessa luvussa kerrotaan eri sijoituskohteista, kuten osakkeista, rahastoista ja muista yleisimmistä sijoituskohteista. Neljännessä ja viidennessä luvussa käsitellään opinnäytetyön varsinaista tutkimusosiota. Neljännessä luvussa kerrotaan tutkimuksen toteutuksesta ja viidennessä luvussa käydään läpi tuloksia. Tutkimustulosten yhteenvetoa ja johtopäätöksiä sekä tutkimuksen luotettavuutta käsitellään luvussa kuusi. Opinnäytetyön prosessin ja oman oppimisen arviointi käydään läpi luvussa seitsemän, jonka jälkeen tulee lähteet sekä liitteet.

2 Yleistä sijoittamisesta

Sijoittaminen on yleistynyt viime vuosina Suomessa, ja asenteet sijoittamista kohtaan ovat muuttuneet. Sijoittamista ei pidetä enää vain varakkaiden henkilöiden asiana vaan se on yleistynyt eri ikäisten ja eri elämänvaiheessa olevien ihmisten keskuudessa.

Sijoittamisesta puhutaankin enemmän sekä perinteisessä että sosiaalisessa mediassa, jolloin tieto tavoittaa yhä laajemman yleisön. (Korpela 2021.) Ennen ensimmäistä sijoituspäätöstä olisi kuitenkin hyvä tutustua ensin sijoittamiseen liittyviin käsitteisiin sekä perehtyä erilaisiin sijoitusmuotoihin ja niihin liittyviin tuotto-odotuksiin ja riskeihin. Tämän luvun tarkoituksena on käydä läpi sijoittamiseen liittyviä peruskäsitteitä, jotka uuden sijoittajan olisi hyvä tuntea.

2.1 Sijoittamisen peruskäsitteitä

Keskeisimpien käsitteiden tunteminen auttaa sisäistämään helpommin sijoittamiseen liittyvää informaatiota ja pääsemään alkuun sijoittamisessa.

2.1.1 Volatiliteetti

Volatiliteetti on tunnusluku, joka kertoo esimerkiksi arvopaperin tai sijoitusrahaston hintavaihtelun voimakkuuden tietyltä ajanjaksolta. Sen lisäksi se mittaa sijoitusinstrumentin hintavaihtelun epävarmuutta eli riskiä. Mitä suurempi osakkeen tai sijoitusrahaston volatiliteetti sitä suurempi riski. Volatiliteetin aiheuttajia ovat muun muassa kaupankäynti, uutiset ja yleinen epävarmuus. Pörssimarkkinoiden noustessa volatiliteetti on alhainen ja markkinoiden laskiessa se nousee. (Sijoitustieto 2018.) Esimerkiksi kasvuyhtiöiden osakkeiden kurssien nousut ja laskut ovat suuria eli niiden volatiliteetti on korkea. Vakaiden osakkeiden kohdalla taas volatiliteetti on yleensä alhaisempi sillä niihin suhdanteet eivät vaikuta niin voimakkaasti. (Pörssisäätiö 2017.)

2.1.2 Likviditeetti

Likviditeetti tarkoittaa osakkeiden tai muiden arvopapereiden rahaksi muutettavuutta. Se kuvaa pörssimarkkinoiden kykyä välittää kauppvoja tehokkaasti ja nopeasti. Mitä pienempi likviditeetti osakkeella tai arvopaperilla on, sen vaikeampaa saattaa olla niiden ostoa ja myyntiä. Hyvä likviditeetti kertoo taas siitä, että suurempienkin kauppajien nopea toteuttaminen on mahdollista ilman sen suurempaa vaikutusta hintatasoon. (Sijoitustieto 2017.) Toisin sanoen likvideillä osakkeilla ja arvopapereilla käydään enemmän kauppaa, jolloin osakkeiden vaihto on suurta ja niitä on helpompi myydä tarvittaessa pois. Epälikvideillä arvopapereilla ja osakkeilla kaupankäynti taas ei välttämättä suju yhtä

helposti, jolloin osakkeen myynti on vaikeampaa ja osakkeet pitää mahdollisesti myymään huonompaan hintaan.

2.1.3 Allokaatio

Allokaatio tarkoittaa sijoitusten hajauttamista eri omaisuuslajeihin. Omaisuuslajeja ovat esimerkiksi osakkeet, velkakirjat ja reaaliomaisuus. Eri omaisuuslajeilla on omat ominaispiirteensä ja ne käyttäytyvät eri tavoin. Hajauttamalle varansa riippumattomien omaisuusluokkien kesken sijoitusten kokonaisarvon vaihtelut sekä riski saattavat pienentyä merkittävästi. Mitä suurempi varallisuus on sitä laajemmin eri omaisuuslajeihin kannattaa hajauttaa. (Sijoittaja.fi 2021.)

2.1.4 Hallinnointipalkkio

Hallinnointipalkkio on käytössä rahastoissa ja se kannattaakin aina tarkistaa rahastosijoituksia tehdessä. Se on palkkio, jonka rahasto tilittää rahastoyhtiölle rahaston hoidosta. Hallinnointipalkkio määritellään vuosittaisena prosenttiosuutena koko rahaston arvosta ja se lasketaan ja vähennetään päivittäin rahaston arvosta eli rahastoista esitettävistä tuottoluvuista on jo vähennetty kiinteä hallinnointipalkkio. Palkkion suuruus riippuu aina rahastosta. (S-pankki 2021.)

2.1.5 Korkoa korolle

Korkoa korolle termi tarkoittaa sitä, että sijoitetulle pääomalle kertyvät korot kasvavat korkoa alkuperäisen pääoman lisäksi. Ensimmäisen vuoden jälkeen korkoa lasketaan siis alkuperäisen pääoman ja edellisinä vuosina kertyneille tuotoille eli korolle. Esimerkiksi jos sijoittaa 1000 euroa ja saa 5 prosentin tuoton vuodessa, niin seuraavana vuonna korkoa maksetaan 1050 eurosta. (Thurén 2017.)

Korkoa korolle -ilmiön pystyy myös hyödyntämään osakesijoittamisessa. Osakkeisiin sijoittaminen vaatii enemmän omaa työpanosta ja perehtymistä osakkeiden valintaan toisin kuin rahastosijoittaminen tai pankkitalletuksien teko. Korkoa korolle -ilmiön toteutuu niin, että osakkeiden osinko- sekä myyntituotot käytetään aina uusien osakkeiden ostamiseen. Tällä tavoin saadut tuotot kasvattavat sijoitettua pääomaa vuosittain entisestään.

2.1.6 Osinko

Osingot ovat osakkeista saatavaa tuottoa, jota osakeyhtiö maksaa omistajilleen, jos yhtiöllä on jakokelpoisia varoja. Osingot ovat yleensä rahaa ja niiden maksusta päättää osakeyhtiön yhtiökokous. Osakkeenomistajalla on oikeus osinkoon, mikäli hän omistaa

osakkeen viimeisenä täsmäytyspäivänä. Osinkoja maksetaan yleensä kerran vuodessa. (Handelsbanken 2021.)

2.1.7 Indeksi

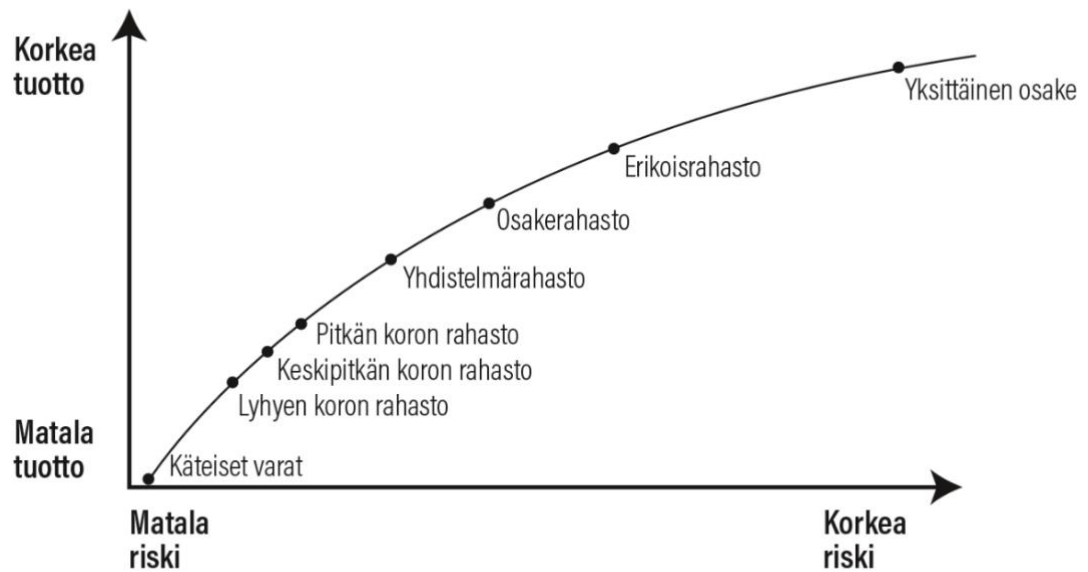
Indeksi kuvaa hinnanmuutosta osakemarkkinoilla. Indeksiä tarkastelemalla sijoittaja saa nopean käsityksen siitä, mihin suuntaan pörssimarkkinat ovat menossa. Indeksini voi muodostaa eri arvopaperijoukoista, kunhan tiedossa on arvopapereiden hinta ja yksittäisen arvopaperin suhteellinen osuus indeksissä. Osakeindeksit ovat yleisimpiä ja niistä seuratuin osakeindeksi S&P 500-indeksi pitää sisällään 500 yleisimmin pidettyä suuryhtiötä. Edellä mainitussa indeksissä osakkeiden painot määräytyvät yhtiöiden markkina-arvojen mukaan, mikä on yleisin tapa muodostaa osakeindeksi. Toinen tapa muodostaa osakeindeksi on tasapainoindexin mukaan, jossa eri osakkeita on tasapuolisesti. Esimerkiksi 100 osakkeesta muodostuvassa indeksissä yhden osakkeen painoarvo on yksi prosentti. (Sijoittaja.fi 2020).

2.1.8 P/E-luku

Osakkeen tuloskerroin eli P/E-luku kertoo kuinka monessa vuodessa yhtiö maksaa osakkeen nykyhinnan takaisin liiketoimintansa nettotuloksen kautta. Osakkeen tuloskerroin lasketaan jakamalla yhtiön osakekurssi liiketoiminnasta ansaitulla osakekohtaisella tuloksella. P/E-luku on suuntaa antava, sillä indikaattori ei ota huomioon tuloksen kasvuvauhtia tai tulosmuutoksen suuntaa. Nopeasti kasvavilla yhtiöillä on sallittavampaa olla korkeampi P/E-luku, koska korkea tuloskerroin kompensoituu tulevien vuosien tuloskasvulla. Tämä tarkoittaa siis sitä, että mahdollisesti muutaman vuoden päästä saavutettavasta nettotuloksesta laskettava osakkeen tuloskerroin sijoittajan omalle hankintahinnalle muodostuu alhaisemmaksi. (Nordnet 2021.)

2.2 Tuotto ja riski

Riski ja tuotto-odotus kulkevat käsikädessä toisin sanoen tuottoa ei tule ilman riskiä. Joillekin riskinottamisen pelko voi olla kynnyksenä sijoittamisen aloittamisessa. Riski on myös sitä, kun ei sijoita, sillä rahojen pitäminen nollakorollisella tilillä ei ole myöskään kannattavaa. Inflaatio syö tilillä olevien varojen ostovoimaa vaikei sitä konkreettisesti huomaisikaan. (Blomster 2018.) Yleisesti ottaen osakkeet ovat korkeariskisempiä ja rahastot matalariskisempiä. Sijoitussuunnitelmaa laatiessa pitää päättää paljonko on valmis sietämään riskiä ja valitsemaan omat sijoituskohteensa riskinsietokykyä perusteella sekä hajauttamaan ne mahdollisimman hyvin.

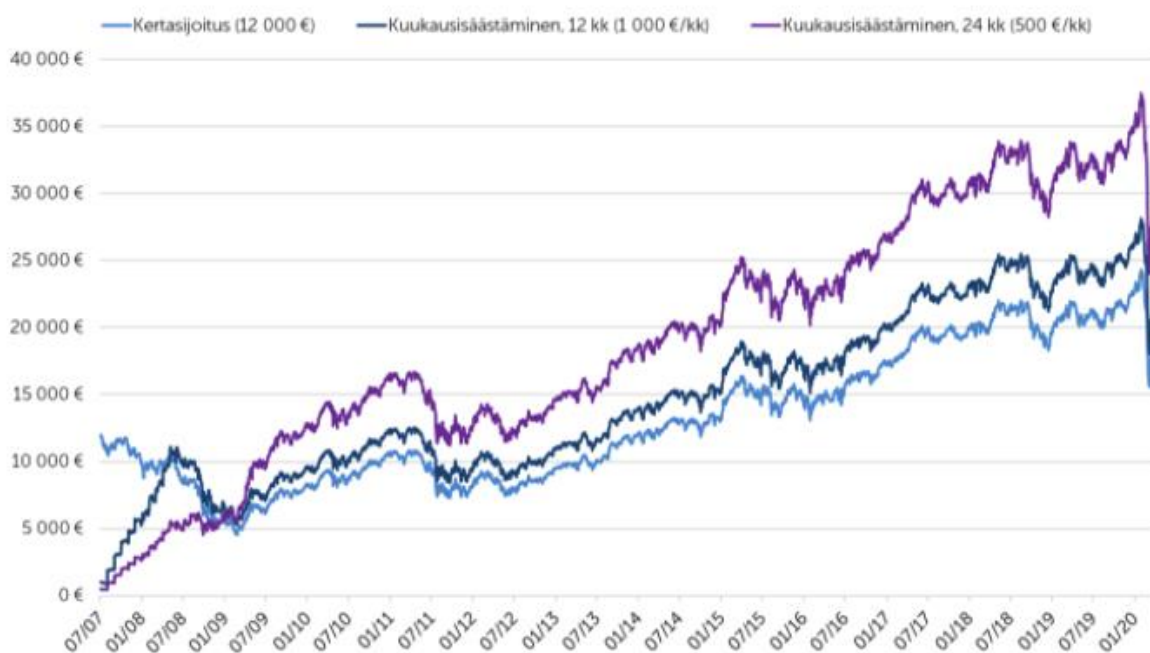

Kuvio 1. Yleisimpien sijoitustuotteiden tuotto- ja riskisuhde. (Kauppila, Puttonen ja Repo, 2020, luku 1.4)

2.3 Hajauttaminen alentaa riskiä

Hajauttaminen on yksinkertaisin tapa alentaa sijoitusten riskiä. Hajauttaminen perustuu siihen, että eri sijoituskohteiden parhaat ja huonot tulokset osuvat eri aikoihin ja suhdanteiden eri kohtiin. Onnistumiset osassa sijoituskohteissa tasoittavat epäonnistumisia toisissa kohteissa, jolloin kaikkien sijoitusten yhteistuotto on kohtuullisella tasolla. Hajauttaa voi eri sijoituskohteisiin, sijoituskohteiden toimialojen välillä, maantieteellisten toiminta-alueiden välillä tai sitten ajallisesti. (Pörssisäätiö 2021.) Kaikkia rahoja ei kannata laittaa samaan sijoituskohteeseen varsinkaan samalla kertaa, vaikka tuotto-odotus olisikin korkea. Mitä vähemmän sijoituskohteita sen isompi riski sijoitustappioon.

Ajallinen hajautus on helpoin tapa hajauttaa. Omalta tililtä voi laittaa kuukausittaisen automaattiveloituksen päälle esimerkiksi indeksirahastoon, jolloin sijoittaminen ei vie omaa aikaa ollenkaan. Ajallinen hajautus kannattaa, vaikka tilillä olisikin suurempi summa minkä sijoittaa kerralla. Kun rahaa sijoittaa pienemmissä osissa eri ajankohtina, ajoitus ei mene koskaan pieleen. Samalla rahamäärällä saadaan tällä tavoin välillä enemmän osuuksia ja välillä taas vähemmän. Ajallisen hajauttamisen avulla yksittäisen sijoituskerran merkitys ei kasva liian suureksi ja sijoittaja voi odottaa ajan kuluessa kohtuullista tuottoa. (Alexandria 2020.)

Kuvio 2. Esimerkki ajallisesta hajauttamisesta Helsinki Cap-indeksiä käyttäen ilman merkintä- ja hallinnointipalkkioita (Alexandria 2020)

Kuviossa 2 on esimerkki ajallisen hajautuksen hyödyistä finanssikriisin yhteydessä vuosilta 2008–2009. Vaalean sinisellä käyrällä on kuvattu 12 000 euron kertasijoituksen kasvu, tummansinisellä käyrällä saman summan säännöllinen sijoittaminen 1000 euroa kuukaudessa vuoden ajan ja liilalla käyrällä summan pilkkominen 500 euron osiin ja niiden säännöllinen kuukausisijoittaminen kahden vuoden ajan. Kuten kuviosta 2 voi nähdä, että parhaimman tuoton saa 12 000 euron summalle, kun sen jakaa 500 euron osiin ja sijoittaa pitkäjänteisesti kahden vuoden ajan. Ero on huomattava kertasijoitukseen verrattuna. Ajallisen hajauttamisen hyöty korostuu erityisesti kriisitilanteissa, sillä säännöllisellä sijoittamisella tulee ostettua osuuksia niin hyvinä kuin huonoina aikoina eikä muutama huonommalla ajankohdalla tehty kauppa laske tuottomahdollisuuksia kovinkaan paljon.

Allokaatiolla, eli sijoittamisella eri omaisuusluokkiin, on iso vaikutus pitkän aikavälin tuotto-odotuksiin. Laajasti eri omaisuusluokista koostuvalla sijoitussalkulla voi pienentää sijoittajan maksimitappioita ja tasata tuottojen kertymistä. Vastaavasti hajauttaminen omaisuusluokkien sisällä vähentää yksittäiseen yritykseen tai valtioon liittyvää riskiä. Yksittäiseen yritykseen sijoittaminen voi pahimmassa tapauksessa johtaa osittaiseen sijoitetun pääoman menettämiseen. Erityisesti osakesijoittajan kannattaa kiinnittää huomiota omaisuusluokkien väliseen hajauttamiseen. (Heikinheimo 2020.)

2.4 Arvo-osuustili vai osakesäästötili?

Sijoituspolun alussa joutuu miettimään monia eri asioita, kuten mihin sijoittaa ja millä tavalla. Mikäli aloitteleva sijoittaja päätyy siihen tulokseen, että haluaa ostaa pörssinoteerattuja sijoitustuotteita, täytyy hänen valita arvo-osuustilin ja osakesäästötilin välillä. Molemmatkin voi tietenkin avata, mikäli sijoitussuunnitelman kannalta näin on parempi.

Taulukko 1. Osakesäästötilin ja arvo-osuustilin eroja.

Osakesäästötili	Arvo-osuustili
Voi ostaa ainoastaan osakkeita	Voi ostaa osakkeita, rahastoja, ETF-rahastoja sekä muita pörssinoteerattuja tuotteita.
Tilille voi siirtää vain rahaa	Tilille voi siirtää rahaa sekä aiemmin ostettuja pörssiomistuksia
Talletusraja 50 000 euroa	Ei talletusrajaa
Verotus vasta tilin lopettamisen tai varojen noston yhteydessä	Myyntivoitoista ja osingoista verotus vuosittain

Arvo-osuustilille voi ostaa rahastoja, ETF-rahastoja, osakkeita ja muita pörssinoteerattuja tuotteita. Myyntivoitoista ja osingoista peritään veroa vuosittain. Pääomatulojen kokonaismäärästä riippuen myyntivoitoista peritään 30–34 % ja osingoista 25,5–28,9 % veroa. Arvo-osuustilille on myös mahdollista siirtää toisesta pankista pörssilistattuja omistuksia ja talletuksille ei ole ylärajaa. Yksityishenkilöllä voi myös olla monta eri arvo-osuustiliä eri pankeissa. (Nordnet 2021.) Arvo-osuustilien kulut vaihtelevat riippuen pankista, mutta yleisesti ottaen kulut eivät ole korkeat. Tilin lahjoittaminen on myös mahdollista, mutta tällöin siitä on maksettava lahjaveroa (Alavalkama 2020).

Toisin kuin arvo-osuustilille, osakesäästötilille voi ostaa vain osakkeita ja tilille voi siirtää ainoastaan rahaa eli aiemmin ostettujen pörssiomistusten siirtäminen ei ole mahdollista. Osakesäästötiliä saa olla kerrallaan vain yksi ja tallettaa voi yhteensä 50 000 euroon asti. Verotuksellisesti osakesäästötili eroaa arvo-osuustilistä sillä, että tuotosta peritään 30–34 % veroa vain noston yhteydessä. Toisin sanoen osakesäästötili sopii erittäin hyvin pitkäaikaiselle osakesäästäjälle, sillä osingoista ei peritä veroa ja vero-osuus kasvaa korkoa korolle kasvattaen sijoitettua pääoma entisestään. Osakesäästötilin avulla voit myös käydä kauppaa osakkeilla verovapaasti tilin sisällä. (Nordnet 2021.)

Osakesäästötilin kuten arvo-osuustilin kulut vaihtelevat myös pankista riippuen ja tiliä ei voi lahjoittaa eteenpäin sillä se olisi yhtä kuin varojen nostamista (Alavalkama 2020.)

2.5 Mitä ottaa huomioon sijoitussuunnitelmassa?

Hyvään sijoitussuunnitelmaan kannattaa panostaa heti sijoitustaipaleen alusta alkaen. Suunnitelman avulla sijoittaja selkeyttää tavoitteitaan eikä reagoi liian herkästi osakekurssivaihteluihin. Pörssimarkkinoilla kurssiheilahtelut ovat aika ajoin hyvinkin suuria ja sijoittaja saattaa sortua tekemään hätiköityjä päätöksiä, jotka koituvat myöhemmin kalliiksi. Sijoitussuunnitelman noudattaminen ja sen päivittäminen elämäntilanteen muuttuessa on erittäin tärkeä osa riskien hallintaa. (Huovinen, 2020.) Sijoitussuunnitelma auttaa erottelemaan omat tunteet sijoituspäätösten teosta sekä selkeyttämään omia tavoitteita sijoittamisessa. Sijoitussuunnitelman voi tehdä itse tai asiantuntijan avustuksella pankissa.

Sijoitussuunnitelmaa laatiessa täytyy ensimmäiseksi pohtia mitä varten on sijoittamassa. Onko tavoitteena esimerkiksi säästää mukava summa eläkettä varten ja eläköityä aiemmin vai kenties jonkin haaveen toteuttaminen kuten maailmanympärysmatka tai mökin osto. Eri vaihtoehtoihin sopii erilaiset sijoitusstrategiat. Mitä pidempään on aikomus sijoittaa, sitä enemmän riskiä voi sijoituksissaan ottaa. (Lassila, 2021.)

Kun selkeä tavoite on asetettu niin sen jälkeen olisi hyvä hahmottaa oma budjetti. Oman lähtötilanteen hahmottaminen kannattaa aloittaa listaamalla omat nykyiset varat ja velat. Parhaiten se onnistuu aloittamalla kirjanpidon omista menoista ja tuloista. Kirjanpidon avulla sijoittaja pysyy perillä raha-asioistaan ja tietää paljonko ylimääräistä rahaa jää käytettäväksi kuukaudessa. Mitä tarkempaa tietoja on omasta varallisuudesta, sen helpommin saa tehtyä toteutuskelpoisen sijoitussuunnitelman ja pystyy valitsemaan oikeanlaiset sijoitusinstrumentit. (Sijoitustieto 2014.)

Budjetin selvittyä on seuraavaksi valittava sijoituskohteet. Sijoituskohteet kannattaa aina valita omien kiinnostuksenkohteiden ja riskinottohalukkuuden mukaisesti. Korkean tappionsietokyvyn omaavalle sijoittajalle, jolla on kiinnostusta seurata pörssimarkkinoita, sopii paremmin pörssiosakkeet. Riskiä karttavalle taas sopii esimerkiksi matalakuluiset indeksirahastot, joihin voi säästää automaattisesti kuukausittain. Sijoituskohteiden määrä pitää myös miettiä tarkkaan budjetin rajoissa, sekä ajankohta, milloin hajautusta alkaa toteuttamaan. Hajauttaminen on suositeltavaa myös indeksirahastosijoittajalle, sillä se pienentää riskiä entisestään ja kannattaakin valita pari erityyppistä indeksirahastoa, joihin säästää kuukausittain. (Lassila 2021.) Aloittava sijoittaja voi aluksi sijoittaa yhteen kohteeseen ja myöhemmin laajentaa sijoituskohteiden määrää tiedon ja varallisuuden

karttuessa. Sijoitusinstrumenttejä pohtiessa pitää myös muistaa kustannustehokkuus. Pitkällä aikavälillä korkeat kustannukset omaavat sijoitusinstrumentit vievät huomattavan osan tuotosta.

3 Sijoituskohteet

Sijoituskohteita on laaja valikoima, josta jokaiselle löytyy varmasti omaan sijoitustyyliinsä sopiva. Tässä luvussa esitellään muutamia yleisimpiä sijoitusinstrumentteja, niiden tuotto-odotuksia sekä kuinka niihin voi sijoittaa.

3.1 Osakkeet

Osakkeet ovat omistusosuuksia yhtiöstä eli osakkeenomistaja on yksi yhtiön omistajista, jolle kuuluu tiettyjä oikeuksia. Näihin oikeuksiin kuuluu esimerkiksi oikeus osallistua yhtiökokouksen päätöksentekoon sekä oikeus osakkeelle maksettuaan tuottoon eli osinkoon. (Pörssisäätiö 2017.) Osakkeisiin sijoittamisessa, kuten monissa muissakin sijoitusmuodoissa, on vaarana menettää osan sijoitetusta pääomasta. Esimerkiksi sellainen tilanne voi tulla vastaan, missä joutuu myymään osakkeet tappiolla ja niistä saa vähemmän rahaa takaisin kuin mitä on ostaessaan niihin käyttänyt. Tästä johtuen osakesijoittaminen on korkeariskistä ja sijoittajat odottavatkin korkeampaa tuottoa osakesijoituksilleen. (Sijoittaja.fi 2021.) Osakesijoittaminen sopii parhaiten pitkäaikaiseen sijoittamiseen. Sijoitusten tuottomahdollisuus paranee mitä pidempään on valmis odottamaan. Osakekurssit saattavat lyhyellä aikavälillä heilahdella paljonkin ja jos on valmis odottamaan, niin kurssien nousut sekä laskut tasaantuvat ajan myötä. Sijoittaja jää harvemmin tappiolle sijoitusajan ollessa esimerkiksi kymmenen vuotta, mutta tuottoihin pääseminen vaatii pitkäjänteistä perehtymistä sijoittamiseen ja eri osakkeisiin sekä yrityksiin. (Saario 2021, luku 5.)

Osakkeet ovat arvopapereita, joilla käydään kauppaa pörssissä ja sijoittajalla pitääkin olla avattuna joko arvo-osuustili tai osakesäästötili. Helsingin pörssissä käydään kauppaa arkipäivisin aina kello 10.00 ja 18.30 välisenä aikana. Sijoittaja tekee toimeksiannon verkossa, josta se siirtyy välittäjälle ja edelleen pörssiin. Pörssissä kauppa syntyy silloin kun osto- ja myyntitarjous kohtaavat. Toimeksiannot käsitellään saapumisjärjestyksessä ja korkeampi ostotarjous syrjäyttää alemman ja alempi myyntitarjous korkeamman. (Pörssisäätiö 2017.)

Osakesijoittamisessa kaupankäyntikulut vaihtelevat välittäjäkohtaisesti. Osakkeiden ostosta peritään joko prosentuaalinen osuus osakekaupan kokonaisarvosta tai kiinteä palkkio. Esimerkiksi Nordnetissä prosentuaalinen kaupankäyntikulu riippuu tasosta, jolla sijoittaja on. Asiakkaat, jotka eivät ole tehneet yhtäkään kauppaa edellisen kalenterikuukauden aikana, ovat tasolla 4. Tason 4 kaupankäyntipalkkio on 0,20 % kaupan kokonaisarvosta, mutta minimissään 9 euroa toimeksiannolta. (Nordnet 2021.) Kaupankäyntikulujen lisäksi sijoittaja joutuu maksamaan myös osakkeiden säilytyksestä.

Osakkeiden osto pienissä erissä ei siis ole kannattavaa, sillä kulut saattavat nousta korkeaksi. Toinen asia mikä kannattaa muistaa osakesijoittamisessa on osinkojen verotus. Yleisesti ottaen pörssiyhtiön maksamasta osingosta 15 prosenttia on verovapaata ja loput 85 prosenttia verotettavaa. Veroprosentti on 30 %, jos pääomatulot ovat alle 30 000 euroa ja yli 30 000 euron pääomatulossa veroprosentti on 34 %. (Pörssisäätiö 2017.)

Osakkeet voidaan jakaa kahdella eri tavalla. Ensimmäinen tapa on jaottelu syklisiin ja vakaisiin osakkeisiin. Syklisten osakkeiden kurssit nousevat ja laskevat voimakkaasti eli ne ovat vahvasti suhdanteista riippuvia osakkeita. Vakaat eli defensiiviset osakkeet ovat nimensä mukaisesti sellaisten yhtiöiden osakkeet, joihin äkkinäiset muutokset eivät niin vahvasti vaikuta. Toinen tapa on jakaa osakkeet arvo- ja kasvuosakkeisiin. Arvo-osakkeet ovat vakaita eikä niiden kurssit nouse paljon ja ne ovat myös tunnetusti hyviä osingonmaksajia. Kasvu-osakkeiden kurssit ovat volatiileja eli ne nousevat ja laskevat voimakkaasti. Kasvuyhtiöiden nousuodotukset ovat usein suuret minkä takia niihin sijoitetaankin. Kasvuyhtiöt eivät yleensä maksa osinkoa vaan käyttävät mahdolliset voitot omiin investointeihin ja yhtiön kehittämiseen. (Pörssisäätiö 2017.)

3.2 Rahastot

Tässä luvussa käydään läpi eri rahastotyyppisiä korkeariskisimmistä rahastosta aloittaen. Rahastoissa on eroja muun muassa kulujen, riskin ja tuotto-odotusten sekä rahastojen sijoitusstrategioiden osalta.

3.2.1 ETF-sijoitusrahastot

ETF on lyhenne sanoista Exchange Trade Fund, mikä tarkoittaa suomeksi pörssinoteerattua rahastoa. ETF:t ovat useimmiten passiivisia rahastoja, jotka seuraavat jotakin tiettyä osake- tai joukkovelkakirjaindeksiä, kuten esimerkiksi OMX Helsinki 25-osakeindeksiä. (Nordea 2021.) Käytännössä tämä tarkoittaa sitä, että rahaston koostumus on mahdollisimman lähellä vertailuindeksiään, jolloin sijoittaja aina tietää millaisiin arvopapereihin rahat on sijoitettu ja mikä on sijoituksen arvo. ETF:iä ostaessa saa helposti hajautettua sijoituksensa huomattavasti pienemmillä kuluilla kuin aktiivisesti hallinnoidulla rahastolla. (Sijoittaja.fi 2021.) ETF-sijoitusrahastoja ostetaan samalla tavalla kuin osakkeita, joten sijoittajalla pitää olla avattuna arvo-osuustili tai osakesäästötili.

Ensimmäinen ETF nimeltään ”Spider” perustettiin seuraamaan S&P -indeksiä vuonna 1993 Yhdysvalloissa bostonilaisen State Street -rahastoyhtiön toimesta. ETF:ien suosio kasvoi nopeasti ja kyseiset rahastot ovatkin olleet 2000-luvun suurin rahastoilmiö.

(Kauppila, Puttonen ja Repo 2020, luku 4.4.) Nykyään ETF:iä on listattuina peräti 3000 markkinapaikalla ympäri maailman ja Euroopassa (Nasdaq 2021.)

ETF:iä ostaessa on usein valittavana joko kasvu- tai tuotto-osuus. Kasvu-osuus tarkoittaa sitä, että rahastot edelleen sijoittavat kaikki indeksiin kuuluvien yhtiöiden maksamat osingot, kun taas tuotto-osuuksissa kaikki vuoden osingot kerätään yhteen ja ne maksetaan rahastoon sijoittaneen tilille yleensä kerran vuodessa. Sijoittajan kannattaakin olla tarkkana ETF:iä valitessa, ettei vahingossa tietämättömyyttään valitse tuotto-osuutta ja joudu maksamaan yllätysveroa mahdollisista osingoista. (Saario 2021, luku 2.)

3.2.2 Indeksirahastot

Indeksirahastot ovat myös useimmiten passiivisia rahastoja, jotka pyrkivät seuraamaan mahdollisimman tarkkaan valitsemaansa vertailuindeksiä ja pitämään koostumuksensa lähellä sitä. ETF-rahastoista poiketen indeksirahastot eivät ole listattuna pörssiin ja niitä voi ostaa perinteisten rahastojen tapaan. Sijoittajalla ei siis tarvitse olla avattuna osakesäästötiliä tai arvo-osuustiliä, vaan merkinnät tehdään esimerkiksi omassa verkkopankissa. Vaikka indeksirahastoilla on perinteisten rahastojen tapaan oma salkunhoitajansa, niin rahastojen kulut ovat kuitenkin alhaisia. Salkunhoitaja ei tee aktiivisia osakkeiden ostopäätöksiä vaan seuraa indeksiä ja muuttaa rahaston osakkeiden painoja ainoastaan silloin, kun vertailuindeksinkin koostumus muuttuu. (Sijoittajat.fi 2021.)

Indeksirahastot ovat hieman vanhempi keksintö verrattuna ETF-rahastoihin. Ensimmäisen modernin indeksirahaston nimeltään First Index Investment Trust perusti John Bogle vuonna 1975. Hän perusti myös samana vuonna indeksisijoittamiseen keskittyvän Vanguard-rahastoyhtiön, joka nousi 2010-luvulla USA:n suurimmaksi rahastoyhtiöksi. (Kauppila, Puttonen ja Repo 2020, luku 4.4.)

3.2.3 Korko- ja osakerahastot

Korko- ja osakerahastot ovat aktiivisesti hoidettuja, mikä tarkoittaa siis sitä, että niitä hallinnoiva salkunhoitaja tekee aktiivisesti ostopäätöksiä rahaston sijoitusstrategian mukaan ja omaan tietotaitoonsa turvautuen (Mandatum Trader 2020). Tämän tyyppisissä rahastoissa kulut ovat luonnollisesti korkeammat passiivisiin rahastoihin verrattuna.

Korkorahastojen riskitasoa pidetään useimmiten maltillisempina osakerahastoihin verrattuna. Tämän takia korkorahastot sopivatkin hyvin lyhyemmän aikavälin sijoituskohteiksi. (Mandatum Trader 2020.) Korkorahastot sijoittavat nimensä mukaisesti korkoinstrumentteihin kuten esimerkiksi yritysten tai valtion laskemiin lainoihin ja obligaatioihin eli joukkovelkakirjoihin. Korkorahastot ovat jaettu lyhyen koron rahastoihin ja

pitkän koron rahastoihin. Lyhyen koron rahastot sijoittavat tyypillisesti alle kahdentoista kuukauden mittaisiin sijoituksiin ja pitkän koron rahastot yli vuoden pituisiin obligaatioihin ja korkoinstrumentteihin. (Kauppila, Puttonen ja Repo 2020, luku 4.2.)

Osakerahastot sijoittava pääosin osakkeisiin ja osakesidonnaisiin arvopapereihin. Rahaston sijoituskohteiden valintaperiaatteet löytyvät kyseessä olevan rahaston rahastoesitteestä. Osakerahastot voidaan jakaa monella eri tavalla, esimerkiksi yhtiöiden toimialan perusteella tai sijoituskohteiden maantieteellisen sijainnin mukaan. (Kauppila, Puttonen ja Repo 2020, luku 4.2.) Osakerahasto on helppo vaihtoehto sijoittaa osakkeisiin, sillä hajautus tehdään sijoittajan puolesta, jolloin riski on pienempi kuin suorissa osakesijoituksissa. Riittää, että sijoittaja valitsee kiinnostuksen kohteidensa mukaisen rahaston ja antaa ajan kulua. Tämän tyyppiset rahastot sopivat sijoitusinstrumentiksi, jos on valmis pitämään rahojaan kiinni rahastossa useamman vuoden ajan. Osakerahastojen tuotto odotus on korkea, mutta arvonheilahtelut voivat olla merkittäviä lyhyellä aikavälillä, minkä vuoksi niitä ei suositellakaan lyhyen aikavälin sijoittamiseen. (SEB 2020.)

3.2.4 Yhdistelmärahastot

Yhdistelmärahasto on sekä osakkeisiin että korkoa tuottaviin kohteisiin sijoittava rahasto. Yhdellä sijoituksella saa siis laajan hajautuksen sekä korko- että osakemarkkinoille. Tämän tyyppiset rahastot ovatkin todella suosittuja niiden helppouden takia. (Sijoittaja.fi 2021.) Yhdistelmärahastojen kulut ovat passiivisia rahastoja korkeampia, sillä kuten osake- ja korkorahastoissa, yhdistelmärahastoissakin on aktiivinen markkinoita seuraava salkunhoitaja.

Yhdistelmärahastojen tuotto-odotus riippuu osake- ja korkosijoitusten välisestä painotuksesta. Rahastoesitteestä käy ilmi millainen painotus on, miten sijoitusten maantieteellisestä kohdistumisesta on määrätty sekä rahaston tuottotavoite, jos sellainen on asetettu. (Kauppila, Puttonen ja Repo 2020, luku 4.2.) Tyypillisesti yhdistelmärahastoja on kolme erilaista: matalariskisiä, neutraaliriskisiä ja korkeariskisiä. Matalariskisissä yhdistelmärahastoissa useimmiten korkosijoitusten osuus on 70–80 % ja loppuosuus osakesijoituksia. Neutraaliriskisissä yhdistelmärahastoissa sekä osake- että korkosijoituksia on 50 % kun taas korkeariskisissä yhdistelmärahastoissa korkosijoitusten osuus on vain 20–25 % ja osakesijoitusten osuus 75–80 %. (Sijoittaja.fi 2021.)

Yhdistelmärahastot sopivat niin pitkä- kuin lyhytaikaiseen säästämiseen, sillä niiden laajasta valikoimasta löytyy sopiva vaihtoehto moneen eri tilanteeseen.

3.3 Muut sijoituskohteet

Sijoituskohteita on edellä olevien lisäksi paljon muitakin. Tässä luvussa käyn vielä läpi lyhyesti muutaman kohteet, joita käsitellään myös kyselyssäni.

3.3.1 Pankkitalletukset

Talletukset ovat yleisesti ottaen turvallisia sijoituskohteita ja niissä on talletussuoja 100 000 euroon saakka. Riski on pieni tai olematon, mutta pitkäaikaisessa säästämässä on inflaatoriski. (Taloussuomi 2019.) Pankkitalletukset sijoituskohteena ovat vähiten tuottavia ja eritoten tämänhetkisen korkotason puolesta ei ole kannattava sijoitusratkaisu. Nollakorkoiset pankkitilit ovat vain arjen raha- ja talousasioiden hoitamiseen sekä alkupääoman kerryttämiseen varsinaista sijoittamista varten. (Alexandria 2018.)

3.3.2 Joukkovelkakirjalainat

Joukkovelkakirjalaina on useaan pienempään osaan jaettu laina. Lainan liikkeellelaskija, esimerkiksi valtio tai pörssiyritys, hakee sijoittajajoukolta rahaa ja sitoutuu maksamaan velan takaisin tiettyinä päivämäärinä. Velkakirjoja ostavat sijoittajat haluavat lainaamalleen rahasummalle koron, joka riippuu velan takaisinmaksuajasta sekä takaisinmaksuun liittyvästä riskistä. Velan vakuudet ja velallisen lainanhoitokyky laskevat velan riskiä. Joukkovelkakirjoihin voi sijoittaa välittäjän, kuten pankin kautta. Yksityissijoittajalle helpoin tapa sijoittaa joukkovelkakirjoihin on ETF-rahastojen kautta. (Sijoittaja.fi 2021.)

3.3.3 Kiinteistösijoittaminen

Kiinteistösijoittaminen on pääoman sitomista kiinteistöön tai osaan siitä taloudellisen tuoton saavuttamiseksi. Sijoitusmuodon riski on yleensä maltillinen ja tuotto on tasaista. Asunnot ja kiinteistöt ovat suosittu sijoitusmuoto ja monilla suomalaisilla onkin omistusasunto sekä sen lisäksi mökki. Asuntosijoittaminen perustuu kohteen arvonnousuun ja esimerkiksi asunnosta saataviin vuokratuottoihin. (Alexandria 2018.) Kiinteistöihin voi sijoittaa suoraan tai sitten välillisesti rahaston kautta. Suorat kiinteistösijoitukset vaativat jo suurempaa pääomaa, markkinoiden tuntemista ja perehtymistä asiaan. (OP 2021.) Kiinteistösijoittaminen, erityisesti asuntosijoittaminen, on yksi tapa kasvattaa kuukausittaisia passiivisia tuloja sekä omaa taloudellista puskuria. Käytännössä kiinteistösijoittaminen tapahtuu niin, että pankista haetaan lainaa, jolla hankitaan sijoitusasunto. Asunto vuokrataan ja kuukausittain saatavalla vuokratuotolla pystytään kattamaan ajan myötä lainalyhennykset ja korkokulut. (Asuntosalkunrakentaja 2021.)

3.3.4 Kryptovaluutat

Kryptovaluutat ovat salauskirjoitustekniikkaan perustuvia täysin digitaalisessa muodossa olevia valuuttoja. Kryptovaluuttoja on olemassa tuhansia ja lisää syntyy jatkuvasti. Tunnetuin kryptovaluutta on vuonna 2008 syntynyt Bitcoin. Kryptovaluutat on perustettu inflaatiota vastaan eli ne voidaan ohjelmoida etukäteen tietynmääräisiksi eikä niitä voi tulla enää lisää sen jälkeen. (Osakesijoittaja 2021.) Kryptovaluuttojen arvoa ei takaa yksittäinen markkinaosapuoli, vaan niiden hinta määräytyy pelkästään kysynnän ja tarjonnan mukaan (Sijoitustieto 2021). Kryptovaluuttoihin voi sijoittaa kaupankäyntialustojen, kuten eToron kautta, mutta pankit eikä monet sijoitussivustot tarjoa niitä lainkaan, tai ovat rajoittaneet niiden ostamista tietyissä maissa (Bergman 2021). Sijoituskohteena kryptovaluutat ovat todella korkeariskisiä ja niiden tuotto-odotus on myös suuri. Kryptovaluuttoihin kannattaa perehtyä hyvin ennen sijoittamispäätöksen tekoa.

4 Tutkimuksen toteutus

Tässä luvussa käyn läpi tarkemmin opinnäytetyöni tutkimuksen toteutusta sekä siinä käytettyä tutkimusmenetelmää. Tutkimusosio toteutettiin kvantitatiivisena eli määrällisenä tutkimuksena, jossa aineisto kerättiin sähköisen kyselylomakkeen avulla. Sähköinen kyselylomake mahdollistaa tiedonsaannin mahdollisimman laajalta vastaajajoukolta eri lähteiden kautta.

4.1 Tutkimusmenetelmä

Kvantitatiivinen tutkimus on tieteellisen tutkimuksen menetelmäsuuntaus, joka perustuu kohteensa kuvaamiseen ja tulkitsemiseen tilastojen ja numeroiden kautta (Jyväskylän yliopisto 2015). Määrällisellä tutkimuksella haetaan vastauksia kysymyksiin kuinka paljon ja missä määrin. Määrällisen tutkimuksen aineisto koostuu siis yleensä numeroista ja tuloksia analysoidaan vertailemalla saatuja lukuja keskenään. Kvantitatiivisen tutkimuksen avulla pyritään löytämään ilmiöiden ja asioiden välisiä säännönmukaisia yhteyksiä. (Drake & Salmi 2018.) Tässä tutkimusmenetelmässä on yleistä kyselylomakkeen käyttö, mikä onkin yksi syistä, miksi päädyin käyttämään tätä menetelmää opinnäytetyössäni. Tämän lisäksi määrällinen tutkimus oli sopivin vaihtoehto tutkimukseeni, sillä tavoitteenani oli tutkia yleisiä syitä sijoittamisen aloittamiseen sekä eri sijoituskohteiden suosiota. Vertailu eri vastausten välillä käy helpoiten tämän tutkimussuuntauksen kautta. Kvantitatiivisessa tutkimuksessa pyritään saamaan mahdollisimman paljon vastauksia kyselyyn, mistä johtuen kyselylomakkeen kysymykset on mietittävä tarkkaan, jotta kysely olisi tarpeeksi mielenkiintoinen ja helposti vastattava.

4.2 Kyselylomake

Tein tutkimukseeni kyselylomakkeen (liite 1) Webropol-ohjelmalla. Sähköinen kyselylomake oli sopivin vaihtoehto toteuttaa opinnäytetyöni kysely, sillä linkin jakaminen eri paikoissa on helppoa. Kyselylomake koostui yhteensä yhdeksästä kysymyksestä. Kyselylomakkeen alussa oli vastaajan taustatietoja, kuten vastaajan sukupuolta, ikää ja sijoittamisen aloitusajankohtaa, koskevia kysymyksiä. Nämä kolme kysymystä olivat kaikki monivalintoja. Kyselylomakkeen keskellä olivat neljä tärkeintä kysymystä, joiden avulla oli tarkoitus selvittää miksi sijoittaminen on alun perin alkanut kiinnostamaan ja mihin aloittelevat sijoittajat ovat päätyneet sijoittamaan sekä millaisilla tavoitteilla. Näistä neljästä kysymyksestä kaksi oli avoimia ja toiset kaksi monivalintakysymystä. Kaksi viimeistä kysymystä käsittelivät arvo-osuustiliä ja osakesäästötiliä sekä kiinteistösijoittamista. Arvo-osuustiliä ja osakesäästötiliä käsittelevällä kysymyksellä halusin vertailla kummankin tilin suosiota aloittelevien sijoittajien keskuudessa. Kiinteistösijoittamiseen liittyvällä

kysymyksellä taas tarkoituksena oli selvittää, kuinka moni vastaajista on sijoittanut tai harkitsee kiinteistösijoittamista.

4.3 Tutkimusaineiston keruu ja analysointi

Tutkimus toteutettiin aikavälillä 17.5.-26.5.2021. Sähköinen Webropol-kysely oli esillä Sijoitustieto.fi nettifoorumilla, aloittelevien sijoittajien keskustelupalstalla. Lähetin kyselylomakkeen linkin myös tuttavilleni, joiden tiedän aloittaneen sijoittamisen lähivuosien aikana. Päädyin laittamaan kyselylomakkeen nettifoorumille sillä koin sen helpoimmaksi ja kätevämmäksi tavaksi kerätä paljon eri ikäisten aloittelevien sijoittajien vastauksia. Tavoitteenani oli kerätä vähintään 30 kyselyvastausta ja tällä ratkaisulla oli mielestäni parhaimmat mahdollisuudet päästä siihen. Sopivien keskustelualueiden löytäminen tuotti haastetta, sillä monilla sivustoilla sijoittamiseen liittyvillä keskustelupalstoilla keskusteltiin jo edistyneemmistä sijoitusaiheista. Sitten oli myös sellaisia keskustelupalstoja, jotka oli tarkoitettu aloitteleville sijoittajille mutta viimeisin kirjoitettu viesti oli jo monen vuoden takainen. Tästä syystä päädyin laittamaan kyselylomakkeeni esille tälle aloittelevien sijoittajien foorumille.

Halusin saada kyselystä mahdollisimman helpon ja nopean täyttää vastaajan näkökulmasta, minkä takia kyselyssä oli suurimmaksi osaksi monivalintakysymyksiä ja avoimia kysymyksiä oli käytetty vain kahdessa tärkeimmässä kysymyksessä. Kuitenkin vastaajaystävällisyyden ohella kyselyn tulisi olla sellainen, että saisin siitä mahdollisimman paljon irti tutkimustani varten. Suurin huolenaiheeni oli se, että avoimiin kysymyksiin tulisi todella vähän vastauksia ja syitä ei olisi perusteltu kunnolla. Haasteellisinta kyselylomakkeen suunnittelussa olikin kysymysten muotoilu sekä päätös mitkä kysymykset tulisivat olemaan avoimia ja mitkä monivalintakysymyksiä.

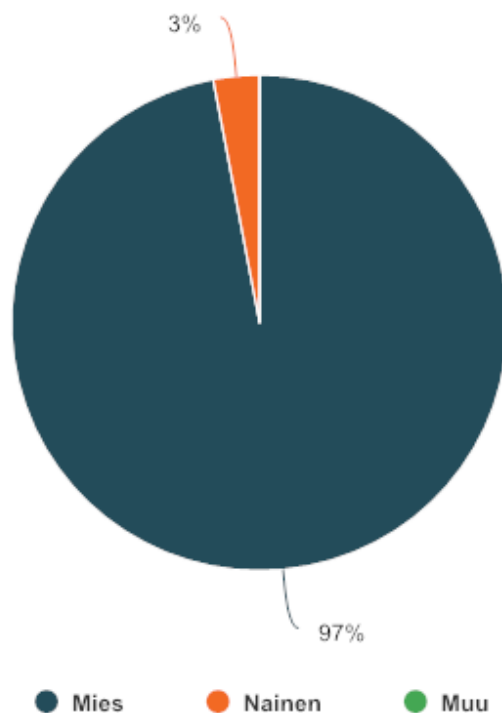
Tutkimusaineiston analysoinnissa käytin Webropol-sivuston raportointityökalua, johon sain helposti ja nopeasti kaikki kyselylomakkeen vastaukset taulukoitua. Käytän näitä samoja taulukoita ja kuvioita opinnäytetyöni tutkimustulosten käsittelyosion havainnollistamisessa.

5 Tulokset

Tässä kappaleessa käyn läpi tutkimukseni tulokset. Esittelen tulokset kysymysjärjestyksessä ensimmäisestä kysymyksestä viimeiseen kysymykseen. Ensiksi käyn läpi taustatietoja ja syitä miksi vastaajat ovat kiinnostuneet sijoittamisesta. Sen jälkeen käyn läpi mihin sijoituskohteisiin vastaajat ovat päätyneet sijoittamaan ja miksi he ovat valinneet juuri nämä kohteet sekä käsittelen vastaajien sijoitustavoitteita. Lopuksi vielä vertailen arvo-osuustilien ja osakesäästötilien suosittavuutta ja vastaajien kiinnostusta kiinteistösiioittamista kohtaan. Yhteensä vastaajia oli 230 kappaletta, mutta vastausten määrät vaihtelevat kysymyksittäin ja ne ilmoitetaan aina jokaisen kysymyksen kohdalla erikseen.

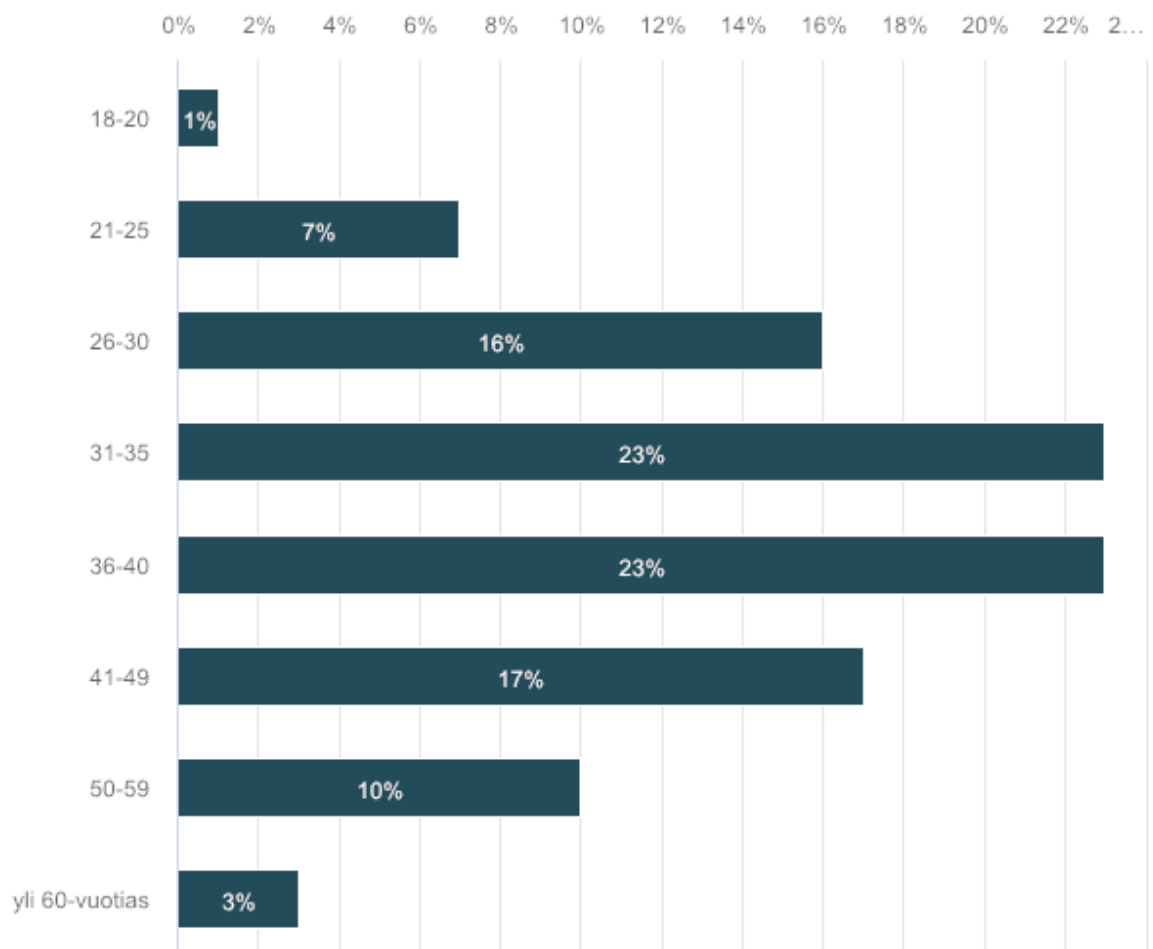
5.1 Taustatiedot

Kyselyn ensimmäisessä kysymyksessä kartoitin vastaajien sukupuolta. Vastausvaihtoehtoina olivat mies, nainen ja muun sukupuolinen. Vastaajia oli yhteensä 230 kappaletta. Lähes kaikki vastaajat olivat miehiä ja heitä oli kokonaisuudessaan 97 % (n= 223). Naisia oli yhteensä 2,6 % (n= 6) ja muun sukupuolisia 0,40 % (n=1). Kuvion 3 ympyrädiagrammissa naisten osuus on pyöristetty 3 prosenttiin, jolloin muun sukupuolisten osuus jää liian pieneksi kuvattavaksi.

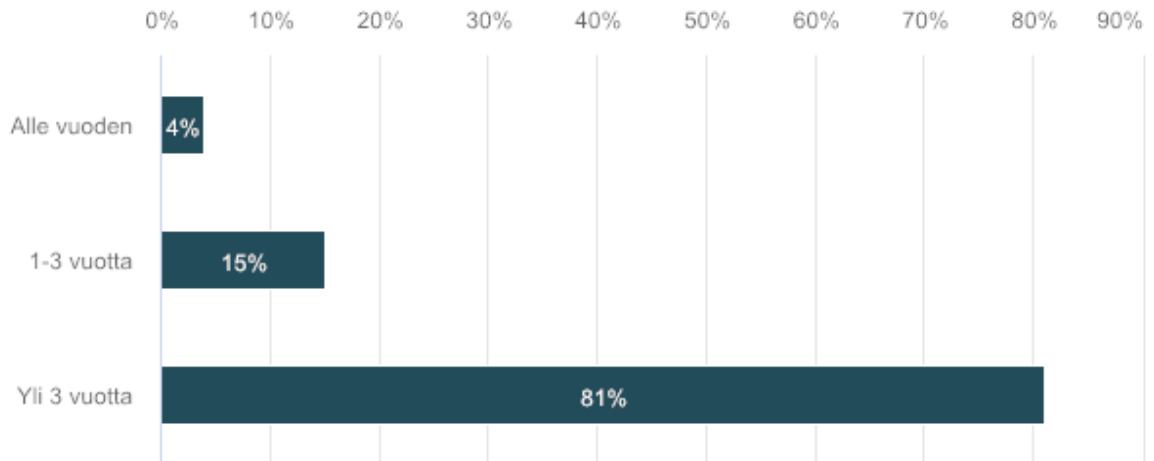
Kuvio 3. Vastaajien sukupuolijakauma (230 vastausta)

Kuviossa 4 on eriteltyä vastaajien ikäjakauma. Vastausvaihtoehtoja oli yhteensä kahdeksan. Ikäryhmien 31–35-vuotiaat ja 36–40-vuotiaat edustajia oli eniten vastanneista. Molempiin ryhmiin kuului 23 % (n=52) vastaajista. Toiseksi eniten eli 17 % (n=39) oli 41–49-vuotiaita ja melkein saman verran oli myös kolmanneksi eniten vastanneista eli 16 % (n=38) 26–30-vuotiaita. 50–59-vuotiaita oli 10 % (n=22) ja 21–25-vuotiaita oli 7 % (n=16). Vähiten vastanneita oli yli 60-vuotiaita eli 3 % (n=3) sekä 18–20-vuotiaita eli 1 % (n=3). Tähänkin kysymykseen vastasi yhteensä 230 henkilöä.

Kuvio 4. Vastaajien ikäjakauma (230 vastausta)

Kolmannessa kysymyksessä tarkoituksena oli selvittää kuinka pitkään vastaajat ovat sijoittaneet. Vastausvaihtoehtoja oli yhteensä kolme ja vastaajamäärä 228 henkilöä. Selkeä enemmistö eli 81 % (n=185) vastasi tähän kysymykseen ”yli 3 vuotta”. Toiseksi eniten eli 15 % (n=34) vastasi ”1-3 vuotta” ja vähemmistö eli 4 % (n=9) vastasi ”alle vuoden”. Ikäryhmittäin katsottuna alle vuoden verran sijoittaneita oli eniten alle 20-vuotiaiden ryhmässä. Yhdestä kolmeen vuoteen sijoittaneista taas oli enemmistö 18–30-vuotiaita. Yli kolme vuotta sijoittaneita oli tasapuolisesti kaikissa ikäryhmissä pois lukien alle 20-vuotiaat, sillä heistä kukaan ei ollut valinnut tätä vaihtoehtoa.

Kuvio 5. Kuinka pitkään vastaajat ovat sijoittaneet (228 vastausta)

5.2 Miksi sijoittamisesta on kiinnostuttu?

Neljäs kysymys oli ”Miksi kiinnostuit sijoittamisesta? Kerro lyhyesti tärkeimmät syyt.” Tämä kysymys oli avoin, eli vastaajat kirjoittivat itse haluamansa vastauksen. Vastauksia tuli kiitettävä määrä yhteensä 203 vastaajalta. Vastauksissa toistuvat teemat olivat eläke, vaurastuminen, vanhemmilta opittu malli, koronan tuoma kurssilasku, taloudellinen vapaus sekä oman talouden haltuun ottaminen. Alla käyn vastauksia läpi tarkemmin näiden teemojen mukaisesti.

Eläke oli syynä monessa vastauksessa eri muodossa. Eniten eläkkeestä puhuttiin eläketurvan muodossa ja epäluottona eläkejärjestelmäämme kohtaan. Eläkejärjestelmään ei uskota ja vastaajista muutamat ovat huolissaan siitä, etteivät tule saamaan tarpeeksi eläkettä ylläpitämään hyvää elintasoa. Vastaajat haluavat saada hyvin säästettyä eläkepäiviään varten, jottei tarvitsisi olla riippuvainen eläkejärjestelmästä. Kolmas konteksti, jossa eläke mainittiin, oli eläköityminen ennen varsinaista eläkeikää sijoitusten avulla.

Vaurastuminen toistui monessa vastauksessa eri muodossa. Sijoittamaan on lähdetty toivona saada raha tuottamaan lisää rahaa. Eräs vastaaja kirjoitti lukeneensa sijoittamisesta kirjan, jonka jälkeen hän innostui kokeilemaan itsekin sijoittamista. Toinen vastaaja taas huomasi, että sijoittamisesta oli alettu puhumaan enemmän, jolloin hänkin kiinnostui sijoittamisesta vaurastumisen muotona. Hän alkoi käyttämään erilaisia sijoituslaskureita ja säästämään sekä sijoittamaan kuukausittain lähes puolet nettopalkastaan. Osalla vastaajista oli paremman palkan myötä alkanut jäämään kuukausittain kaikkien menojen jälkeen hyvin rahaa yli, jolloin sijoittaminen on alkanut kuulostamaan hyvältä vaihtoehdolta säästää ja kerryttää rahaa. Jotkut olivat saaneet

huomattavan perinnön, kun toiset taas olivat säästäneet ison summan rahaa ja etsivät niille parempaa paikkaa kuin säästötili.

Osa on alkanut sijoittamaan, koska se on ollut tapana heillä kotona ja vanhemmat ovat kannustaneet siihen. Heille on opetettu kotona rahan käytöstä ja sijoittamisesta kasvattaa henkilökohtaista tuloa. Eräällä vastaajalla on toisenlainen näkökulma vanhemmilta oppimiseen. Hänen vanhempansa menettivät molemmat työpaikkansa ja joutuivat elättämään perheensä tiukalla budjetilla. Hän päätti, ettei itse halua joutua samanlaiseen tilanteeseen ja alkoi säästämään rahaa sijoittamista varten. Hänen negatiivinen kokemuksensa toimi motivaationa sijoittamisen aloittamiseen.

Koronan tuoma pörssikurssien lasku sai muutaman vastaajan heräämään sijoittamaan, sillä kriisien aikaan on yleensä paras aika ostaa osakkeita. Eräs vastaaja kirjoitti lukeneensa aiheesta jo muutaman vuoden ajan, mutta ei millään saanut aikaiseksi aloittaa sijoittamista. Muutama kuukausi ennen koronan alkua hän avasi arvo-osuustilin ja se osoittautui hyväksi päätökseksi kurssilaskun alhaisten hintojen takia. Toinen kyselyvastaaja kirjoitti koronan tuoneen paljon ylimääräistä aikaa opetella uusia asioita. Hänen tililleen oli kertynyt ylimääräistä ja hän alkoi lukemaan sijoittamisesta sekä innostui seuraamaan talousasioita laajemminkin. Hän alkoi sijoittamaan ja on lukenut useamman kurssin taloustiedettä.

Taloudellinen vapaus tai taloudellinen riippumattomuus toistuivat paljon vastauksissa. Tavoitteena on tehdä vähemmän töitä tai lopettaa kokonaan työnteko, jotta olisi enemmän aikaa elämästä nauttimiseen ja vapaus tehdä omanlaisia päätöksiä. Tähän tavoitteeseen pyrkivät vastaajat mainitsivat myös usein vaurastumisen sillä taloudellinen riippumattomuus ja vaurastuminen kulkevat käsi kädessä. Eräs vastaaja kirjoitti, että tavoitteena on kerryttää merkittävää vuosittaista pääomaa tuottava omaisuus, jolla voisi elää tekemättä töitä. Toinen vastaaja taas kirjoitti haluavansa päästä siihen tilaan, että hän voisi päästä pois ”oravanpyörästä” halutessaan niin.

Oman talouden haltuun ottaminen oli syynä osalla vastaajista, miksi he ovat alkaneet sijoittamaan. Mielenkiinto taloutta kohtaan on herännyt esimerkiksi perinnön saannin tai palkankorotuksen myötä. Toisille taas oman talouden haltuunotto on ollut tärkeää sen takia, koska rahataidot ovat olleet hukassa. Eräs vastaaja kirjoitti, että hänellä ei jäänyt koskaan rahaa palkasta eikä rahaa jäänyt säästöön ollenkaan. Hän päätti alkaa sijoittamaan osan palkastaan kuukausittain, koska sijoittaminen aidosti pakottaa systemaattiseen säästämiseen, mikä hänellä oli ollut henkisesti tavoitteena koko ajan. Vastauksissa oli myös mainittu pettymys pankkien neuvoihin raha-asioissa sekä herääminen siihen, että pitää ottaa vastuu tulevaisuuden varallisuustasosta omiin käsiin.

Yhdellä vastaajasta oli kokemusta pitkäaikaistyöttömyydestä ja hän kiinnostui sijoittamisesta sen myötä, jotta olisi rahaa säästössä pahan päivän varalle kuten uutta työttömyysjaksoa varten.

Muista vastauksista, jotka eivät suoraan sopineet mihinkään edellä mainituista kategorioista olivat rahalla pelaaminen ja koulussa opittu asia. Pari vastaajaa kirjoitti kokevansa sijoittamisen ”rahalla pelaamiseksi” ja viehätysten sijoittamisen tuovan jännityksen, minkä takia he alkoivat sijoittamaan. Vastauksissa oli myös pari mielenkiintoista tarinaa yläasteelta. Eräällä vastaajalla oli jäänyt positiivinen kuva sijoittamisesta koulussa pidetystä tutkimuksesta. He olivat seuranneet viiden eri osakkeen kurssikehitystä yhden kokonaisen koulukurssin ajan, ja siitä innostuneena hän alkoi sijoittamaan rahastoihin ja myöhemmin osakkeisiin. Toinen vastaaja kirjoitti käyneensä lukiossa sijoittamiseen liittyvän kurssin ja samaan aikaan hänen kaksi lukiokaveriaan olivat saaneet kumpikin perinnöt isoäideiltään. Kaverit sijoittivat perintönsä osakkeisiin ja vastaaja oli kiinnostunut heidän myötänsä itsekkin sijoittamisesta. Yhdelle vastaajasta kryptovaluutat, Bitcoin tarkemmin sanottuna, oli syy aloittaa sijoittaminen, sillä siihen sijoittaneet ihmiset ympäri maailman olivat onnistuneet kasvattamaan varallisuuttaan huimia määriä lyhyen aikavälin aikana.

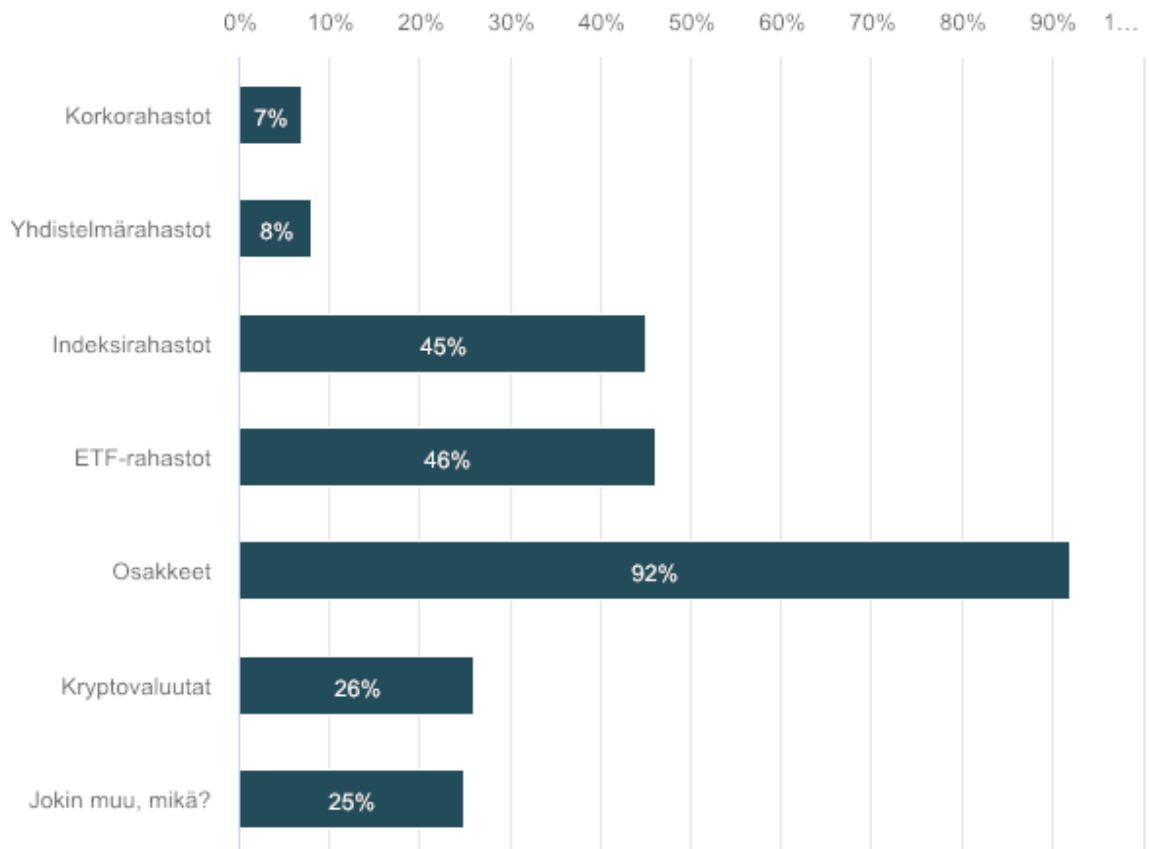
5.3 Mihin sijoitetaan ja miksi?

Viides kysymys oli ”Mihin seuraavista sijoitat?”. Tämä oli monivalintakysymys, jossa vastausvaihtoehtojen valintamäärää ei ollut rajoitettu ja viimeiseen vaihtoehtoon ”Jokin muu, mikä?” oli lisätty avoin tekstikenttä. Vastaajia oli yhteensä 230 ja valittujen vastausten lukumäärä oli 570 kappaletta. Kuviossa 6 nähdään, että suosituin sijoituskohteiden oli osakkeet ja sen valitsi 92 % (n=212) vastaajista. Rahastotyypeistä suosituin oli ETF-rahastot, jotka oli valinnut 46 % (n=105) vastaajista ja toiseksi suosituin oli indeksirahastot, jotka oli valinnut 46 % (n=103) vastaajista. Kryptovaluutat olivat kaikista sijoituskohteista neljänneksi suosituin valinta eli 26 % (n=60 %). Vähiten suosituimmat olivat yhdistelmärahastot 8 % (n=18) ja korkorahastot 7 % (n=15). Viimeiseen kohtaan ”Jokin muu, mikä?” oli vastannut 25 % (n= 57). Avoimeen tekstikenttään kirjoitetuissa vastauksissa suosituimmat sijoituskohteet, jotka toistuivat vastauksissa vähintään kymmenen kertaa, olivat asunnot ja kiinteistöt sekä metsä. Sijoituskohteita, joita oli mainittu vähintään kaksi kertaa vastauksissa, olivat osakerahastot, kulta, vertaislainat ja ASP-tili. Edellä mainittujen lisäksi käteinen, johdannaiset, sertifikaatit, keräilyesineet ja sijoitusvakuutukset olivat myös mainittuina vastauksissa.

Ikäryhmittäin katsottuna osakkeet olivat kaikkien ikäryhmien ylivoimaisesti suosituin sijoitusmuoto. ETF-rahastot olivat suosituimpia 31–35-vuotiaiden keskuudessa, kun taas

indeksirahastojen suosio oli jakaantunut hyvin tasaisesti kaikkien muiden ikäryhmien välillä paitsi yli 60-vuotiaiden ryhmässä, josta kukaan ei ollut valinnut niitä.

Yhdistelmärahastot sekä korkorahastot olivat suosituimpia yli 60-vuotiaiden ikäryhmässä ja vähiten suosituimpia 18–20-vuotiaiden vastaajien keskuudessa. Kryptovaluutat olivat eniten valittuja 31-35-vuotiaiden ryhmässä kun taas 18-20-vuotiaista kukaan ei ollut valinnut niitä. Kaikkien muiden ikäryhmien välillä kryptovaluuttojen suosio oli tasapuolista.

Kuvio 6. Sijoituskohteet (230 vastaajaa, valittujen vastausten lukumäärä 570)

Sijoituskohteisiin liittyen kuudentena kysymyksenä oli ”Miksi olet päättänyt sijoittaa edellä valitsemissi kohteisiin?”. Kysymykseen tuli yhteensä 195 vastausta eli 35 edellisen kysymyksen vastaajista jätti tähän avoimeen kysymykseen vastaamatta. Sain kuitenkin paljon hyviä vastauksia, jotka avaavat aloittelevien sijoittajien sijoituspäätösten tekoa. Vastausten perusteella suurimmat sijoituskohteiden valintaan vaikuttavat asiat ovat tuotto-odotus, ymmärrettävyys ja kohtuulliset kulut. Myös hajauttaminen ja sijoitusten likviditeetti olivat usein mainittuina. Eräs vastaajista perusteli valitsevansa likvidejä sijoituskohteita, sillä tarkoituksena on kerryttää sijoittamalla rahaa ja myöhemmin siirtää rahat sijoitusasuntoihin. Monet vastaajista ovat myös hajauttaneet eri sijoituskohteisiin, jotta riski pienenesi. Muutamat vastaajat kertoivat pankin sekä varainhoitajien vaikuttaneen sijoituspäätöksiin ja neuvoneen sijoittamaan tiettyihin kohteisiin.

Osakkeisiin päätyneet vastaajat kirjoittivat syiksi muun muassa valinnanvapauden ja paremmat tuotto-odotukset rahastoihin verrattuna sekä osingot. Osakesijoittamisessa sijoittaja on itse vastuussa tehdyistä virheistä kuin myös tuotostakin. Osakeostaja tehdessä kehittyä taidot sijoittajana ja voi itse valita mieleisensä kohteet aloilta, jotka kiinnostavat. Osakesijoittamista kuvailtiin myös harrastukseksi, sillä se vaatii enemmän vaivaa kuin rahastoihin sijoittaminen. Mielenkiinto markkinoiden seuraamisessa sekä tiedon hankkiminen potentiaalisista sijoituskohteista olivat yhdistäviä tekijöitä näillä vastaajilla.

Rahastoja kommentoitiin helpoksi tavaksi hajauttaa sijoituksensa ilman sen suurempaa ponnistusta sekä kohteina olevan suhteellisen turvallisia, mutta kuitenkin hyvin tuottavia. Etenkin ETF- ja indeksirahastot saivat osakseen kehuja niiden matalien kulujen ja helppouden takia. Monet sijoittavatkin niihin kuukausittain. Rahastoihin sijoittavat kokevat säästävänsä aikaa, sillä markkinoita ei tarvitse seurata eikä yrityksistä tarvitse etsiä tietoa.

Kryptovaluuttoihin sijoittavien vastaajien mielestä ne ovat mielenkiintoinen mutta korkeariskinen sijoituskohte. Eräs vastaaja kuvaili kryptovaluuttoihin sijoittamista pikemminkin vedonlyöntinä kuin sijoittamisena. Osa vastaajista pitää niitä tulevaisuuden sijoituskohteena, josta he eivät halua jäädä paitsi sillä tällaisia tapauksia syntyy erittäin harvoin. Yhteistä kryptovaluuttoihin sijoittavilla on halu kokeilla uutta ja jännityksen hakuisuus.

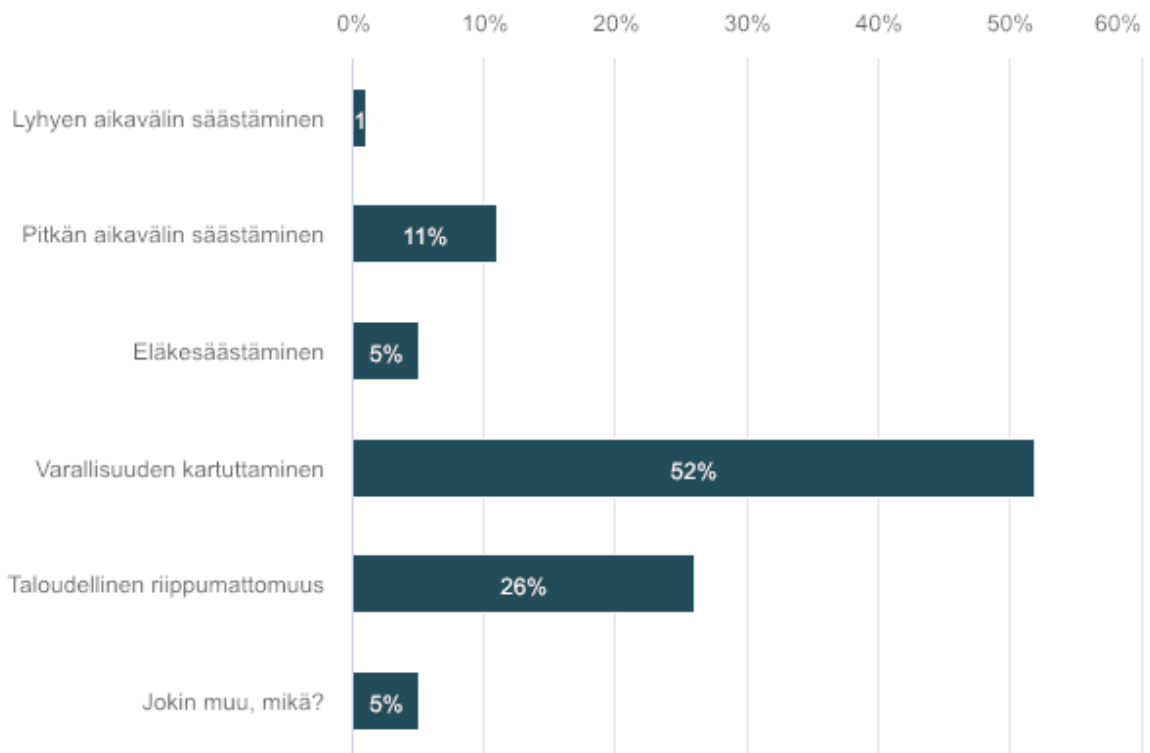
Muista sijoituskohteista mainittiin asunnot sekä metsä. Yksi vastaajista sijoittaa metsään koska se on ollut tapana suvussa. Asuntoihin sijoittaneet ovat uuden asunnon ostamisen jälkeen jättäneet ensimmäisen asunnon sijoituskohteeksi. Toinen syy, minkä pari vastaajaa mainitsi vaikuttavan päätökseen sijoittaa asuntoihin, oli asuntosijoittamisessa velkavivun käyttö.

5.4 Sijoitustavoitteet

Seitsemäntenä kysymyksenä oli ”Minkälaiset ovat sijoitustavoitteesi?”. Tämäkin kysymys oli monivalintakysymys, jossa oli myös viimeisenä vaihtoehtona ”Jokin muu, mikä?”, johon oli mahdollisuus kirjoittaa oma vastaus. Tämän kysymyksen tarkoituksena oli kartoittaa hyvin yleisesti aloittelevien sijoittajien sijoitustavoitteita. Tästä johtuen vastausvaihtoehtojen valintamäärä oli rajoitettu yhteen vastaukseen, jotta vastaaja valitsisi merkittävimmän vaihtoehdon. Vastausvaihtoehtoja oli kuusi ja yhteensä vastauksia tuli 229. Suosituin vaihtoehto oli ”Varallisuuden kartuttaminen”, jonka oli valinnut 52 % (n=120) vastaajista. Toiseksi suosituin vastaus oli ”Taloudellinen riippumattomuus” ja sen oli valinnut 26 % (n=60) vastaajista. ”Pitkän aikavälin säästämisen” valitsi 11 % (n=25) ja eläkesäästämisen taas 5 % (n=12). Vain yksi vastaaja oli valinnut ”Lyhyen aikavälin

säästäminen” ja loput 5 % (n=11) valitsi ”Jokin muu, mikä?”. Kuudella avoimeen tekstikenttään kirjoittaneella vastaajalla oli täsmälleen sama vastaus ”Kaikki yllä mainitut vaihtoehdot”. Muita vastauksia olivat ”Ensimmäistä lukuun ottamatta kaikki vaihtoehdot”, ”Tuottavan varallisuuden kartoittaminen”, ”Jännityksen saaminen elämään”, ”Tietokannan hajautus” sekä ”Aikaistetulle eläkkeelle jääminen”.

Ikäryhmittäin tarkasteltuna lyhyen aikavälin säästämisen valitsi ainoastaan pieni osa yli 60-vuotiaiden ryhmästä ja muista ryhmistä ei kukaan. Pitkän aikavälin säästäminen oli tasaisemmin jakaantunut kaikkien muiden ryhmien välillä paitsi 18–20-vuotiaiden ja 20–25-vuotiaiden ryhmissä kukaan ei ollut valinnut tätä vaihtoehtoa. Eläkesäästäminen ei ollut myöskään minkään yhden ainoan ryhmän suosiossa, vaan sen oli valinnut tasaisesti 31–35-vuotiaat, 41–49-vuotiaat, 50–59-vuotiaat sekä yli 60-vuotiaat. Varallisuuden kartuttaminen oli valituin 21–25-vuotiaiden keskuudessa ja vähiten suosittu vaihtoehto 18–20-vuotiaiden ryhmässä. Viimeinen vaihtoehto taloudellinen riippumattomuus oli jakaantunut melko tasaisesti kaikkien muiden ryhmien välillä paitsi 18–20-vuotiaiden ryhmässä se oli suosituimpi vaihtoehto muihin ikäryhmiin verrattuna.

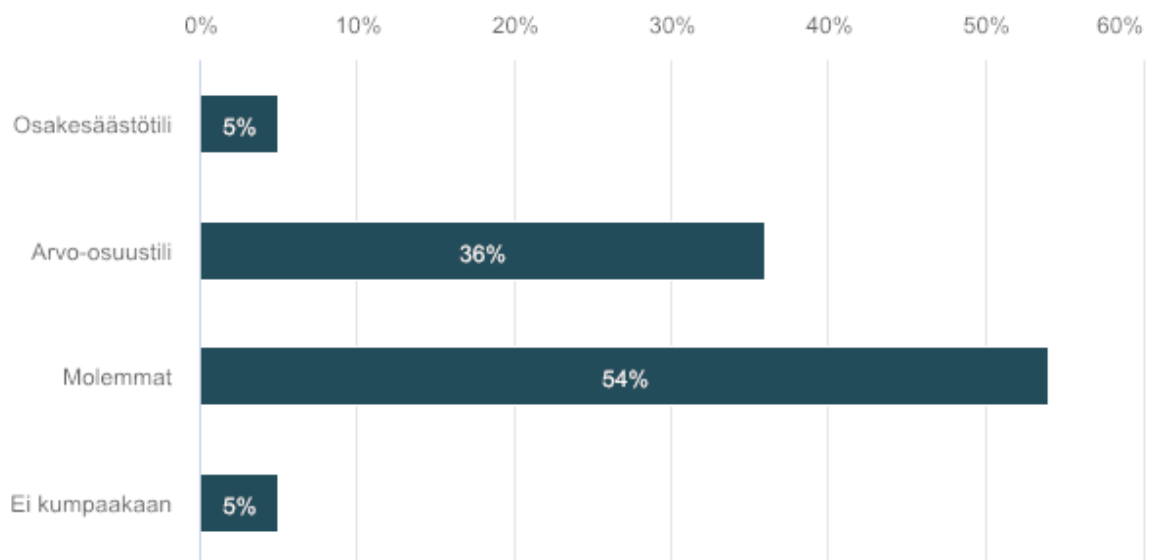
Kuvio 7. Sijoitustavoitteet (229 vastausta)

5.5 Arvo-osuustili ja osakesäästötili

Kahdeksantena kysymyksenä oli ”Onko sinulla arvo-osuustili tai osakesäästötili?”.

Tavoitteena oli selvittää, onko molempia tilejä avattu tasapuolisesti vai löytyykö selkeää

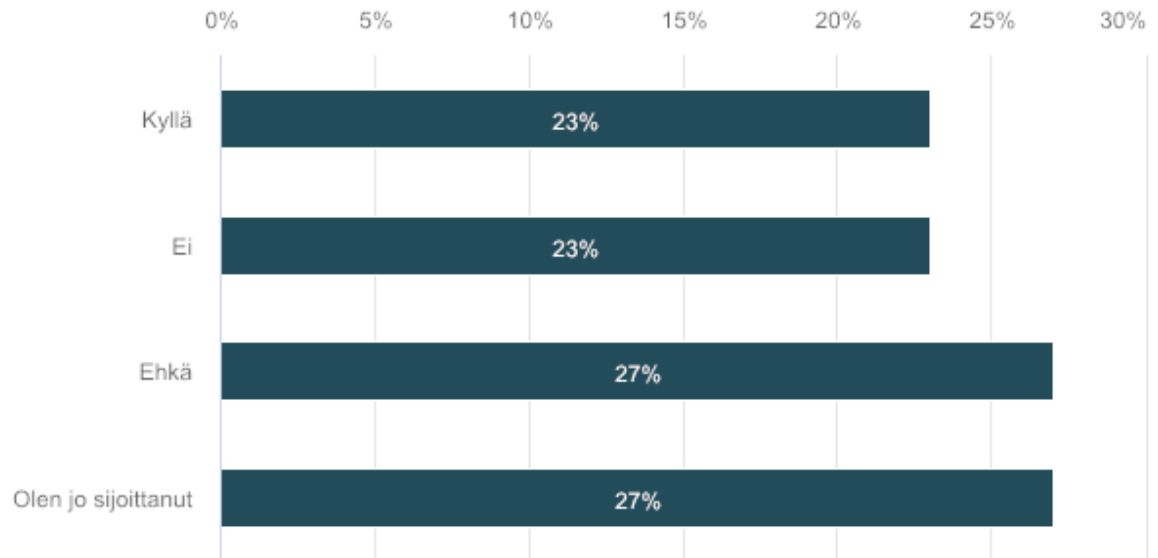
eroa tilien välillä. Vastauksia tuli yhteensä 229 ja vastausvaihtoehtoja oli neljä. Suurin osa vastaajista eli 54 % (n=123) vastasi ”molemmat”, toiseksi eniten eli 36 % (n=83) vastasi ”arvo-osuustili” ja pelkän osakesäästötilin oli valinnut 5 % (n=12) vastaajista. Vastaajista 5 % (n=11) ei omistanut kumpaakaan tiliä. Ikäryhmittäin katsottuna pelkästään arvo-osuustilin valinnoita oli tasapuolisesti kaikissa ryhmissä ja pelkän osakesäästötilin omistavia taas enemmistö oli yli 50-vuotiaita. Vastausvaihtoehtojen ”molemmat tilit” sekä ”ei kumpaakaan” valinnoita oli melko tasapuolisesti kaikissa ryhmissä.

Kuvio 8. Arvo-osuustilien ja osakesäästötilien määrät (229 vastausta)

5.6 Kiinteistösijoittaminen

Viimeisenä kysymyksenä kartoitin aloittelevien sijoittajien kiinnostusta kiinteistösijoittamista kohtaan. Kysymys oli ”Oletko harkinnut jossain vaiheessa kokeilevasi kiinteistösijoittamista?” ja vastaajia oli yhteensä 230 henkilöä. Vastausvaihtoehtoja oli neljä ja kaikkia vaihtoehtoja oli valittu tasapuolisesti. Vastaajista enemmistö eli 27 % (n=62) vastasi ”Olen jo sijoittanut” ja määrällisesti lähes saman verran eli 27 % (n=61) vastasi ”Ehkä”. Kiinteistösijoittamista harkitsevia oli 23 % (n= 53) ja niitä, jotka eivät ole harkinneet sitä oli 23 % (n=54). Ikäryhmittäin katsottuna kiinteistösijoittamista harkitsevia oli eniten alle 30-vuotiaiden joukossa, kun taas niitä, jotka eivät harkitse kiinteistösijoittamista oli kaikissa muissa ryhmissä tasapuolisesti paitsi 18–20-vuotiaiden ja 21–25-vuotiaiden ryhmissä. Näissä kahdessa ryhmässä oli vähiten tämän vaihtoehdon valinnoita. ”Ehkä” vaihtoehdon valinnoita oli tasapuolisesti kaikissa ikäryhmissä ja ”Olen jo sijoittanut” vaihtoehto oli vastatumpi 36-vuotiaista ylöspäin. 18–20-vuotiasta vastaajista kukaan ei vastannut jo sijoittaneensa kiinteistöihin.

Kuvio 9. Kiinnostus kiinteistösijoittamista kohtaan (230 vastausta)

6 Pohdinta ja johtopäätökset

Tässä kappaleessa käyn läpi tutkimukseni keskeisimpiä tuloksia sekä esittelen johtopäätökset. Tutkimuksen tavoitteena oli selvittää eri-ikäisten aloittelevien sijoittajien näkökulmaa sijoittamiseen, eli miksi sijoittaminen on aloitettu, mihin on sijoitettu ja miksi juuri näihin kohteisiin on sijoitettu. Edellä mainittujen asioiden lisäksi tarkoituksena oli myös selvittää aloittelevien sijoittajien sijoitustavoitteita. Lopuksi arvioin vielä tutkimuksen luotettavuutta.

6.1 Tutkimustulosten yhteenveto ja johtopäätökset

Tutkimuksen sukupuolikysymyksen vastausten perusteella sijoitusta käsitteleviä foorumeita käyttää enimmäkseen miehet, sillä lähes kaikki vastaajat olivat miehiä kuutta naista ja yhtä muun sukupuolista lukuun ottamatta. Olin todella yllätynyt vastaajien sukupuolijakaumasta ja tästä johtuen päätin olla tarkastelematta tutkimuksen vastausten sukupuolijakaumaa vaan keskityin yleiseen vastausten tarkasteluun sekä ikäryhmittäin vertailuun. Naisten osuus sijoittajista on kasvamassa mutta vielä on vähän matkaa miehiin verrattuna. Danske Bankin viimevuonna teettämän Taloudellinen mielenrauha - tutkimuksen mukaan naisista 31 % ja miehistä 41 % sijoittavat osakkeisiin, arvopapereihin tai vastaaviin sijoitusinstrumentteihin. Samaisen tutkimuksen mukaan naisista 28 % epäilee omia sijoitustaitojaan eikä ole mielestään riittävän taidokkaita ryhtymään sijoittajaksi. (Danske Bank 2020.) Naiset ovat siis varovaisempia sijoittajia ja pidättäytyvät varmemmissa sijoitusinstrumenteissa eivätkä ehkä samalla tavalla hae sijoitustietoa kuin miehet erilaisilta foorumeilta tai ainakaan tältä kyseiseltä keskustelupalstalta, johon olin laittanut kyselyni esille.

lällisesti vastaajat olivat jakaantuneet niin kuin olin olettanutkin, eli enemmistö aloittelevista sijoittajista kuuluu 31–35-vuotiaiden ja 36–40-vuotiaiden ryhmiin. Danske Bankin teettämän Taloudellinen mielenrauha -tutkimuksen mukaan kolmikymppisenä sijoittamisen aloittaminen yleistyy ja saman voi myös nähdä opinnäytetyöni tutkimuksen vastausten perusteella. (Danske Bank 2020.)

Sijoitusaika kysymyksen kohdalla en tullut ajatelleeksi vastausvaihtoehtoja tehdessäni, että osa vastaajista saattaa luokitella itsensä aloittelevaksi sijoittajaksi, vaikka olisikin jo sijoittanut yli kolme vuotta. Sain kyselyyni palautetta tämän kysymyksen osalta, että vastausvaihtoehtoja olisi voinut olla enemmän. Eräs vastaajista kirjoitti, että pitää itseään aloittelevana sijoittajana, vaikka onkin laittanut rahaa kuukausisäästösopimuksella rahastoon jo yli viiden vuoden ajan.

Sijoittamisen aloitukseen liittyviä vastauksia lukiessani oli mielenkiintoista huomata kuinka erilaisista taustoista vastaajat ovat. Osalle sijoittaminen on normaali tapa toimia, jonka he ovat oppineet vanhemmiltaan jo pienestä pitäen. Toisille taas sijoittaminen on tullut osaksi elämää pakottavan tilanteen takia kuten työn menetyksen takia, jolloin on huomattu säästöjen uupuvan. Näiden kahden eri taustaisten vastaajien välillä oli selkeä ero, kuinka he kirjoittivat sijoittamisesta. Sellaisille vastaajille, joille sijoittaminen on opittu tapa vanhemmilta, sijoittaminen on normaali rahansäästötapana. Kun taas sellaisille henkilöille, jotka olivat kokeneet varattomuuden ja turvattomuuden jonkin negatiivisen elämäntapahtuman takia, sijoittaminen on pakollinen tapa varmistaa, etteivät he varmasti enää joudu kokemaan samaa tilannetta uudelleen. Yllättävää oli myös se, kuinka moni haluaa kerryttää varallisuutta, jotta saisi olla taloudellisesti riippumaton ja päästä aiemmin eläkkeelle.

Sijoituskohteiden vastauksissa oli yllättävää, että osakkeet olivat ylivoimaisesti suosituimmat sijoituskohteista. Olin oletanut, että aloittelevilla sijoittajilla olisi ollut enemmän rahastosijoituksia ja tästä syystä olin päättänyt jättää erittelemättä eri osakelajeja ja eriteltyt vain eri rahastotyyppisiä. Näin uudelleen ajateltuna olisin voinut eritellä myös eri osakelajeja, kuten arvo-, kasvu, osinko-osakkeet vastausvaihtoehtoihin. Omaisuuslajejakin olisin voinut laittaa enemmän, kuten esimerkiksi metsät, joka oli usein mainittu ”Jokin muu, mikä?” vastausvaihtoehdon avoimessa tekstikentässä. Kryptovaluuttojen suosio oli myös yllättävää, sillä yhtenä korkeariskisimmistä sijoituskohteista oletin niiden olevan vähiten suosituin sijoitusvaihtoehto.

Arvo-osuustilin ja osakesäästötilin vastausten osalta oli mielenkiintoista se, että viidellä prosentilla vastaajista ei ollut kumpaakaan tiliä ja saman verran eli viisi prosenttia omisti vain osakesäästötilin. Yllättävää monella oli sekä osakesäästötili että arvo-osuustili. Tästä voi päätellä, että hirveän monelle osakesäästötilin tulo markkinoille ei ole ollut se pääsyysyys, mikä on innostanut kokeilemaan sijoittamista. Kaksi vastaajaa oli kirjoittanut sijoittamisen aloittamisen syyksi osakesäästötilin. Toinen perusteli valintansa sillä, että arvo-osuustili on turhan vaikeaselkoinen verotus- ja muiden asioiden osalta, kun taas osakesäästötili on selkeä sen käyttäjälle.

Kiinteistösiijoittaminen sijoitusmuotona on ehkä vähän enemmän tarkoitettu jo kokeneemmille sijoittajille, mutta halusin kuitenkin lisätä sen kyselylomakkeelle sillä, on mielenkiintoista nähdä kuinka moni aloitteleva sijoittaja sijoittaa tai harkitsee sijoittavansa kiinteistöihin. Kiinteistösiijoittaminen on ollut nykyään enemmän esillä uutisissa kuin ihan arkipäiväisessä keskustelussakin. Kiinteistösiijoittamisen ja erityisesti asuntosijoittamisen suosio onkin ollut kasvussa viime vuosina. (Asuntosalkunrakentaja 2021).

Asuntosijoittamisen suosio on kasvattanut niin paljon vuokra-asuntojen tarjontaa, että suurimmissakin kasvukeskuksissa ei enää kärsitä vuokra-asuntopulasta (Metsola 2021). Tutkimukseni vastaukset tukevat myös tätä ilmiötä suosion kasvusta, sillä suurin osa oli valinnut jo sijoittaneensa kiinteistöihin tai harkitsevansa sijoittamista niihin.

6.2 Tutkimuksen luotettavuus

Tutkimuksen luotettavuuden arvioinnilla on tarkoitus mitata tutkimuksen luotettavuutta sekä totuudenmukaisuutta. Arvioinnissa käytetään hyödyksi validiteetin ja reliabiliteetin käsitteitä. Näiden käsitteiden avulla tehdään arviointi käytettävissä olevien tietojen perusteella. Luotettavuuden kannalta on erittäin tärkeää, että tutkimusotos on tarpeeksi suuri ja edustava, vastausprosentti on korkea sekä kysymykset mittaavat oikeita asioita tutkimusongelmaan nähden. (Heikkilä 2015.)

Validiteetti tarkoittaa tutkimustulosten tarkkuutta eli miten hyvin tutkimuksessa käytetty tutkimusmenetelmä mittaa juuri sitä ominaisuutta, mitä on tarkoituskin mitata. Validiteetti on hyvä, jos tutkimuksen kohderyhmä ja kysymykset ovat oikeanlaiset. Reliabiliteetti kertoo kuinka luotettavasti ja toistettavasti käytetty tutkimusmenetelmä mittaa haluttua tutkimusongelmaa. Tutkimuksen reliabiliteetti on hyvä, jos tutkimustulokset eivät ole sattuman aiheuttamia. Mikäli sama tutkimus uusittaisiin täsmälleen samoissa olosuhteissa, tutkimuksen tulosten pitäisi olla tällöin samat. (Hiltunen 2009.)

Kyselyyn vastanneiden määrän oli korkeampi kuin mitä luulin tutkimuksen alussa tulevan. Tavoitteena oli saada vähintään kolmekymmentä vastausta kyselyyn. Positiivisena asiana tullut melko suuri vastaajien määrä vahvistaa tutkimuksen reliabiliteettia. Kyselyn kysymykset vastasivat ja kohdistuivat kaikki tutkittavaan aiheeseeni eli eri ikäisten aloittelevien sijoittajien näkemykseen sijoittamisesta sekä tutkimuskysymyksiini. Mikäli tutkimus toteutettaisiin uudelleen samankaltaiselle tutkimusjoukolle, niin tulokset tulisivat olemaan todennäköisesti aika samanlaisia. Tutkimuksen tuloksia ei kuitenkaan voi yleistää koskemaan kaikkia aloittelevia sijoittajia, sillä 230 henkilöä on aika vähän verrattuna kaikkiin suomen sijoittajiin. Luulen, että vastaukset poikkeaisivat myös hieman, jos vastaajista suurempi osa olisi naisia, sillä kuten Danske Bankin Taloudellinen mielenrauha -tutkimus vuodelta 2020 osoitti naisten olevan varovaisempia sijoittajia miehiin verrattuna.

Kyselyyn tulleiden vastausten perusteella vastaajat olivat vastanneet tosissaan kyselyyn. Vastauksien joukossa löytyi pari huumorilla heitettyä vastausta. Nämä molemmat vastaukset olivat sijoituskohteissa, joista ensimmäinen oli pääteet ja toinen pokerin

pelaaminen. En ottanut näitä vastauksia huomioon tutkimuksessani. Muuten vastaukset olivat kirjoitettu järkevästi ja selvästi.

7 Opinnäytetyön prosessin ja oman oppimisen arviointi

Opinnäytetyön kirjoittaminen oli opettavaista ja mielenkiintoista, sillä aihe oli kiinnostava. Kiinnostava aihe auttoi kannustamaan opinnäytetyön teossa, vaikka välillä olikin vähän vaikeampaa. Aloittaminen oli haastavaa sillä en meinannut keksiä sopivaa opinnäytetyön aihetta. Tiesin haluavani kirjoittaa sijoittamisesta, mutta en meinannut keksiä sopivaa tarkastelukulmaa aiheeseen. Opinnäytetyönohjaajan kanssa käyty keskustelu auttoi hahmottamaan mihin haluan keskittyä, ja sen jälkeen kirjoitinkin jo alustavan suunnitelman sekä aikataulun työlleni.

Aikatauluni oli aika tiukka ja näin jälkikäteen ajatellessani olisin voinut tehdä opinnäytetyöni rauhallisemmalla aikataululla. Ylioptimistisena ajattelin, että töiden ohella saisin helposti tehtyä rauhassa opinnäytetyöni muutamassa kuukaudessa. Todellisuus oli muuta ja välillä ajallisesti teki tiukkaa ja motivaatio oli hukassa työkiireiden takia. Sain kuitenkin tehtyä kaiken suunnitelmien mukaan, mistä olen erittäin tyytyväinen.

Opinnäytetyön prosessista opin paljon kuten miten missäkin vaiheessa kannattaa edetä ja paljonko aikaa oikeasti kuluu eri työvaiheisiin. Opinnäytetyölle suunnittelema aikataulu piti kaiken muun kohdalla hyvin paikkansa paitsi teoriaosuuden kirjoittamisen suhteen. Teoriaosuuden kirjoittamiseen meni yllättävän paljon aikaa enkä ottanut huomioon tätä suunnitelmaa tehdessäni.

Lähteiden etsiminen tuotti alkuun vähän haasteita. Kirjallisuutta oli vaikea löytää kirjastoista, sillä joko kirjastot olivat kiinni CoVid-19 takia tai sitten e-kirjoihin oli niin pitkä jonotusaika, etten olisi ehtinyt saada niitä tarpeeksi ajoissa. Ratkaisin ongelman sillä, että ostin käyttööni Suomalainen Plus ja Nextory kirjasovellukset pari kuukaudeksi. Näistä molemmista sovelluksista löytyi osa kirjoista, joita käytin lähteenä opinnäytetyössäni. Loput käyttämäni lähteet löysin enimmäkseen erilailta sijoitus- ja pankkisivustoilta. Mielestäni kaikki käyttämäni lähteet ovat luotettavia ja tarkistin aina, että sivusta on myös luotettava.

Kaiken kaikkiaan opinnäytetyölleni asettamat tavoitteet toteutuivat ja opinnäytetyöni tutkimusosuus onnistui mielestäni myös hyvin sillä vastauksia tuli enemmän kuin mitä odotin. Vastaukset olivat laadukkaat ja tutkimuksessa sopivia käytettäväksi. Opin paljon tutkimuksen tekemisestä sekä itsestäni tutkimuksen tekijänä. Prosessi kehitti ajanhallinta- ja tiedonhakutaitojani sekä stressinsietokykyäni.

Lähteet

Alavalkama, S. 2020. Osakesäästötili vai tavallinen arvo-osuustili= Tässä verotietoa valintaan. Luettavissa: <https://www.taloustaito.fi/Vero/osakesaastotili-vai-suora-osakesijoitus-tassa-verotietoa-valintaan/#4ecaa96b> Luettu: 1.7.2021.

Alexandria 2020. Ajallinen hajauttaminen suojaa sijoituksiasi – myös epävarmoina aikoina. Luettavissa: <https://www.alexandria.fi/ajankohtaista/sijoitusten-ajallinen-hajauttaminen-miksi-ja-miten-tai-alexandria/> Luettu: 12.6.2021.

Alexandria 2018. Sijoittamisen alkeet, osa 2: Mihin sijoittaa? Luettavissa: <https://www.alexandria.fi/ajankohtaista/sijoittamisen-alkeet-osa-2-mihin-sijoittaa/> Luettu: 20.6.2021.

Asuntosalkunrakentaja 2021. Asuntosijoittaminen vuonna 2021–10 hyvää syytä sijoittaa asuntoihin. Luettavissa: <https://asuntosalkunrakentaja.fi/asuntosijoittaminen/opas-asuntosijoittamiseen/> Luettu: 28.6.2021.

Berman, S. 2021. Kryptovaluutat ja niihin sijoittaminen 2021. Luettavissa: <https://sijoitusrahastot.org/kryptovaluutat/> Luettu: 20.6.2021.

Blomster, H. 2018. 7 näkökulmaa – riski, tuotto ja tulos. Luettavissa: <https://www.salkunrakentaja.fi/2018/02/riski/> Luettu: 5.7.2021.

Danske Bank 2020. Taloudellinen mielenrauha 2020. Luettavissa: https://danskebank.com/-/media/pdf/danske-bank/fi/fi/taloudellinen_mielenrauha_2020_v1,-d-,0_.pdf?rev=3a0bfed46a9747a895627dc7e8365713&hash=151FE9077DA903670517557F85579764 Luettu: 20.7.2021.

Drake, M. & Salmi, M. 2018. Opinnäytetyö ja menetelmät tutuksi. Menetelmäopinnot virtuaalisesti. Haaga-Helia Moodle.

Erjonsalo, J. 2021. Sijoitushuuma on vallannut kansan korona-aikana – osakkeista ja rahastoista innostui myös palomies-ensihoitaja Tuomas Hasari, 29: ”Sijoitusteni arvo on kasvanut 50 prosenttia” Luettavissa: <https://www.helsinginuutiset.fi/teemat/3886410> Luettu: 10.7.2021.

Handelsbanken 2021. Osingot. Luettavissa:

<https://www.handelsbanken.fi/fi/henkiloasiakkaat/saasta-ja-sijoita/osakkeet-ja-arvopaperit/osingot> Luettu: 5.6.2021.

Heikinheimo, H. 24.2.2021. Indeksirahasto vs. ETF – Mitä eroa? Sijoittaja.fi Luettavissa:

<https://www.sijoittaja.fi/149510/indeksirahasto-vs-etf/> Luettu: 12.5.2021.

Heikinheimo, H. 2020. Hajauttaminen – Miten sijoitukset kannattaa hajauttaa? 5 vinkkiä parempaan hajautukseen. Luettavissa: <https://www.sijoittaja.fi/61939/miten-sijoitukset-kannattaa-hajauttaa/> Luettu: 20.6.2021.

Heikkilä, T. 2014. Tutkimuksen luotettavuuden arviointi. Luettavissa:

<http://www.tilastollinentutkimus.fi/7.RAPORTOINTI/TutkimuksenLuotettavuus.pdf> Luettu: 25.7.2021.

Hiltunen, L. 2009. Validiteetti ja reliabiliteetti. Luettavissa:

http://www.mit.jyu.fi/ope/kurssit/Graduryhma/PDFt/validius_ja_reliabiliteetti.pdf Luettu: 25.7.2021.

Huovinen, H. 2020. Sijoittaja, huomioi nämä asiat sijoitussuunnitelmassa.

Luettavissa: <https://www.salkunrakentaja.fi/2020/04/sijoittaja-huomioi-nama-asiat-sijoitussuunnitelmassa/>. Luettu: 12.5.2021.

Jyväskylän yliopisto 2015. Määrällinen tutkimus. Luettavissa:

<https://koppa.jyu.fi/avoimet/hum/menetelmapolkuja/menetelmapolku/tutkimusstrategiat/määrällinen-tutkimus> Luettu: 25.7.2021.

Kauppila, K., Puttonen, V. & Repo, E. 2020. Miten sijoitan rahastoihin. 6. uudistettu painos. Alma Talent. Helsinki.

Korpela, E. 2021. Sijoittamisesta innostuneet suomalaiset ostavat osakkeita jopa vauvoilleen: laskimme, voiko lapsilisät sijoittamalla tulla miljonääriksi. Luettavissa:

<https://yle.fi/uutiset/3-11947144> Luettu: 2.7.2021.

Lassila, E. Rahamedia 2021. Näin laadit sijoitussuunnitelman. Luettavissa:

<https://rahamedia.fi/nain-laadit-sijoitussuunnitelman/> Luettu: 13.5.2021.

Mandatum Trader 2020. Instrumentit. Luettavissa:

<https://www.mandatumtrader.fi/kaupankaynti/instrumentit/rahastot/> Luettu: 12.5.2021.

Metsola, S. 2021. Vuokra-asuntopula on väistynyt koko Suomessa. Luettavissa: <https://www.vuokratuura.fi/yritys/tiedotteet/vuokra-asuntopula-on-vaistynyt-koko-suomessa> Luettu: 20.7.2021.

Nasdaq 2021. ETF (Pörssinoteerattu rahasto) Luettavissa: <http://www.nasdaqomxnordic.com/koulutus/etf/etf/?languageId=4> Luettu: 12.5.2021.

Nordea 2021. ETF- ja indeksirahastot. Luettavissa: <https://www.nordea.fi/henkiloasiakkaat/palvelumme/saastaminen-sijoittaminen/etf-ja-indeksisijoittaminen.html> Luettu: 12.5.2021.

Nordnet 2021. Hinnasto. Luettavissa: <https://www.nordnet.fi/fi/palvelut/hinnasto> Luettu: 13.5.2021.

Nordnet 2021. P/E-luku eli osakkeen tuloskerroin. Luettavissa: <https://www.nordnet.fi/blogi/koulu/osakkeet/p-e-luku-yleisin-osakkeiden-tunnusluku/> Luettu: 5.6.2021.

Nordnet 2021. Mikä on osakesäästötili? Voiko olla osakesäästötili ja arvo-osuustili? Luettavissa: <https://www.nordnet.fi/fi/palvelut/tilit/osakesaastotili> Luettu: 1.7.2021.

OP 2021. Kiinteistösijoittaminen. Luettavissa: <https://www.op.fi/henkiloasiakkaat/teemat/sijoittaminen/kiinteistosijoittaminen> Luettu: 20.6.2021.

Osakesijoittaja 2021. Kryptovaluutta 2021 – Mikä kryptovaluutta on? Miten toimii? Miksi sijoittaa? Luettavissa: <https://www.osakesijoittaja.fi/kryptovaluutta/> Luettu: 20.6.2021.

Pörssisäätiö 2017. Osakeopas. Verkko-opas. Luettavissa: <https://www.porssisaatio.fi/wp-content/uploads/2017/06/Osakeopas-2017.pdf> Luettu: 12.5.2021.

Pörssisäätiö 2021. Oppitunti 4: Hajauttaminen, eli miten alennat sijoittamisen riskiä? Luettavissa: <https://www.porssisaatio.fi/sijoituskoulu/hajauttaminen/> Luettu: 12.6.2021.

Saario, S. 2021. Miten sijoitan pörssiosakkeisiin. 21.painos. Alma Talent. Helsinki.

SEB 2021. Yleistä rahastosijoittamisesta. Luettavissa:

<https://seb.fi/yksityisasiakkaat/rahastosijoittaminen/yleista-rahastosijoittamisesta> Luettu: 12.5.2021.

S-Pankki 2021. Säästämisen sanakirja. Luettavissa: [https://www.s-](https://www.s-pankki.fi/fi/saastaminen-ja-sijoittaminen/saastamisen-sanakirja/)

[pankki.fi/fi/saastaminen-ja-sijoittaminen/saastamisen-sanakirja/](https://www.s-pankki.fi/fi/saastaminen-ja-sijoittaminen/saastamisen-sanakirja/) Luettu: 5.6.2021.

Sijoittaja.fi 2021. Mikä on ETF? Luettavissa: <https://www.sijoittaja.fi/etf-sijoittaminen/mika-on-etf/> Luettu: 12.5.2021.

Sijoittaja.fi 2020. Mikä on indeksi ja miten siihen voi sijoittaa? Luettavissa:

<https://www.sijoittaja.fi/36431/mika-on-indeksi-ja-miten-siihen-voi-sijoittaa/> Luettu: 7.8.2021.

Sijoittaja.fi 2021. Sijoittaja.fi:n vertailussa suomalaisten suosituimmat yhdistelmärahastot – katso parhaat! Luettavissa: <https://www.sijoittaja.fi/83736/sijoittaja-fin-vertailussa-suomalaisten-suosituimmat-yhdistelmarahastot-katso-parhaat/> Luettu: 2.6.2021.

Sijoittaja.fi 2021. Osakkeet. Luettavissa: <https://www.sijoittaja.fi/sijoittaminen/mihin-voi-sijoittaa/osakkeet/> Luettu: 13.5.2021.

Sijoittaja.fi 2021. Allokaatio (hajautus omaisuuslajien välillä). Luettavissa:

<https://www.sijoittaja.fi/sijoittaminen/hallitse-riskitpienenna-riskia/allokaatio/> Luettu: 5.6.2021.

Sijoittaja.fi 2021. Velkakirjat. Luettavissa: <https://www.sijoittaja.fi/sijoittaminen/mihin-voi-sijoittaa/velkakirjat/> Luettu: 20.6.2021.

Sijoitustieto 2014. Sijoitussuunnitelma. Luettavissa:

<https://www.sijoitustieto.fi/sijoitussuunnitelma> Luettu: 13.5.2021.

Sijoitustieto 2017. Sijoittajan sanasto. Luettavissa:

<https://www.sijoitustieto.fi/Sijoitussanasto> Luettu: 5.6.2021.

Sijoitustieto 2018. Volatiliteetti – Markkinoiden pelkokerroin. Luettavissa:

<https://www.sijoitustieto.fi/volatiliteetti> Luettu: 5.6.2021.

Sijoitustieto 2021. Mitä ovat kryptovaluutat? Luettavissa:

<https://www.sijoitustieto.fi/kryptovaluutta-info-ja-hinnat-bitcoin-ethereum-ripple#as-1>

Luettu: 20.6.2021.

Taloussuomi 2019. Perustietoa sijoituslajeista. Luettavissa:

<https://www.taloussuomi.fi/sijoitus/perustietoa-sijoituslajeista> Luettu: 20.6.2021.

Thurén, J. 2017. Harkitsetko sijoittamisen aloittamista? Opettele 11 tärkeintä termiä.

Luettavissa: <https://www.op-media.fi/sijoittaminen/sijoittamisen-aloittaminen/harkitsetko-sijoittamisen-aloittamista-opettele-11-tarkeinta-termia/> Luettu: 5.6.2021.

Liitteet

Liite 1. Kysely aloitteleville sijoittajille

Kysely aloitteleville sijoittajille

Teen opinnäytetyötä Haaga-Helian ammattikorkeakouluun aiheesta aloittelevat sijoittajat. Opinnäytetyön tarkoituksena on tutkia miksi sijoittaminen on aloitettu, mihin on sijoittanut ja mitkä ovat sijoittamisen tavoitteet.

Kyselyn vastaaminen vie noin 5 minuuttia. Tietoja tullaan käsittelemään luottamuksellisesti ja kyselyyn vastataan anonyymisti. Tulokset esitetään sellaisessa muodossa, ettei vastauksia voida jäljittää tai yhdistää kyselyn vastaajaan.

1. Sukupuoli

- Mies
- Nainen
- Muu

2. Ikä

- 18-20
- 21-25
- 26-30
- 31-35
- 36-40
- 41-49
- 50-59
- yli 60-vuotias

3. Kuinka pitkään olet sijoittanut?

- Alle vuoden
- 1-3 vuotta
- Yli 3 vuotta

4. Miksi kiinnostuit sijoittamisesta? Kerro lyhyesti tärkeimmät syyt.

5. Mihin seuraavista sijoitat?

- Korkorahastot
- Yhdistelmärahastot
- Indeksirahastot
- ETF-rahastot
- Osakkeet
- Kryptovaluutat
- Jokin muu, mikä?

6. Miksi olet päättänyt sijoittamaan edellä valitsemissi kohteisiin?

7. Minkälaiset ovat sijoitustavoitteesi?

- Lyhyen aikavälin säästäminen
- Pitkän aikavälin säästäminen
- Eläkesäästäminen
- Varallisuuden kartuttaminen

Taloudellinen riippumattomuus

Jokin muu, mikä?

8. Onko sinulla arvo-osuustili tai osakesäästötili?

Osakesäästötili

Arvo-osuustili

Molemmat

Ei kumpaakaan

9. Oletko harkinnut jossain vaiheessa kokeilevasi kiinteistösijoittamista?

Kyllä

Ei

Ehkä

Olen jo sijoittanut